

MEMÒRIA DE L'ÀREA DE BENESTAR 2016

CONSELL COMARCAL DE L'ALT EMPORDÀ

Observatori Social de l'Alt Empordà
Figueres, 15 d'octubre de 2017

ÍNDEX

Presentació.....	3
1. L'Àrea de Benestar.....	5
2. La comarca de l'Alt Empordà l'any 2016.....	8
3. L'atenció social bàsica.....	11
4. L'atenció a la infància, família i adolescència.....	20
5. L'atenció a la diversitat.....	28
6. L'atenció a les dones.....	29
7. La promoció de l'autonomia i l'atenció a la dependència.....	32
8. Espais de treball en xarxa.....	38
9. Participació en projectes europeus.....	42
10. Síntesi dades més rellevants 2016.....	43

Presentació

Us presentem un any més els principals resultats dels serveis i programes que ha gestionat l'Àrea de Benestar del Consell Comarcal de l'Alt Empordà.

La lectura de la Memòria 2016 de la nostra àrea facilita una visió de conjunt de quina és l'evolució de les necessitats socials a la comarca i dels serveis i programes que presta l'administració comarcal. D'acord amb la Llei 19/2014 de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern es fan públiques, com ha estat habitual en els darrers anys, les dades des gestió del nostre equip de treball.

La situació de crisi econòmica i social que afecta el país des de fa uns anys ha generat en moltes persones i famílies de la comarca una major situació de vulnerabilitat i, per tant, una major necessitat d'atenció social. Aquesta realitat queda reflectida en l'evolució de les dades dels serveis i programes que gestiona l'Àrea de Benestar. Els professionals de l'Àrea de Benestar continuen constatant que vuit anys després de l'esclat de la crisi produeix una major cronificació i fragilitat dels casos i problemàtiques treballades. En aquest sentit, cal destacar el creixement de persones ateses pels Serveis socials bàsics després d'uns anys en que aquest nombre havia disminuït.

Amb la finalitat de dimensionar aquesta realitat i conèixer millor la seva evolució, la Memòria manté una anàlisi comparada en sèrie temporal des de l'any 2004, la qual cosa ens permet accedir a una visió general de la realitat social de la comarca amb perspectiva comparada de més de 10 anys.

La nostra comarca tenia l'any 2016 una població diversa de 140.118 habitants. Un 18 % de la població era major de 65 anys i un 25% de la població era d'origen estranger. La taxa de risc de pobresa o exclusió social per al conjunt de Catalunya l'any 2015 era del 22,5%, situant-se un punt percentual per sota en relació a l'any anterior (homes 21,1% i dones 24,0%). Malauradament, l'IDESCAT no facilita aquesta dada a nivell comarcal.

En aquest context, cal destacar com mentre que l'any 2004 la població atesa pels Serveis socials bàsics de la comarca representava el 5,7% del total de població, dotze anys més tard, la població atesa s'ha doblat arribant a representar el 11,9% del total.

La realitat dels impactes de la crisi econòmica en la vida quotidiana de les persones i famílies de la comarca, reclama d'un major esforç de totes les administracions públiques, entitats sense ànim de lucre i empreses de l'Alt Empordà per treballar més estretament i millorar la coordinació i el treball en xarxa, per garantir un millor accés de la població més vulnerable als recursos i serveis del territori i una definició de serveis més eficient.

En aquest marc de treball en xarxa destaca l'esforç dut a terme per augmentar els recursos destinats a serveis i programes per a persones especialment afectades per la situació de crisi. Amb els suport de Dipsalut, l'any 2016 s'ha continuïtat implementant a la comarca el programa «Salut i Crisi» que té com a objectiu reforçar programes orientats a pal·liar les conseqüències de la crisi en els infants i les famílies de l'Alt Empordà. El programa «Salut i Crisi» també ha permès fer créixer el projecte «Oficis per a la comunitat: noves oportunitats per sortir de la crisi», un projecte innovador que ha generat oportunitats laborals en la pròpia estructura dels Serveis socials bàsics del Consell, reforçant la seva capacitat d'atenció a les persones usuàries.

En aquesta línia l'any 2016 s'ha iniciat el treball que ha de permetre promoure l'acció conjunta dels agents de salut i serveis socials a l'Alt Empordà, en el marc del Pla Interdepartamental d'Atenció i Interacció Social i Sanitària (PIAISS) de Catalunya, amb l'objectiu de millorar l'atenció a la ciutadania dels àmbits social i sanitari.

El 2016 també ha estat un any que ha permès seguir consolidant les relacions transfrontereres amb administracions locals i regionals, i el tercer sector del Departament dels Pirineus Orientals. La línia de treball oberta en aquest àmbit ha permès consolidar el partenariat que des del mes de setembre està implementant el projecte Prospectiva Transfronterera Sanitària i Social (PROSPECTSASO), cofinançat pel programa POCTEFA 2014-2019.

Les dades que presenta aquesta Memòria reflecteixen també el treball de qualitat, proper i humà que ha dut a terme un equip qualificat de 86 persones que treballen a l'Àrea de Benestar del Consell Comarcal i els professionals d'una xarxa d'entitats i agents del tercer sector que col·laboren en la gestió de serveis i programes comarcals. L'esforç, dedicació i alt nivell professional de les persones que diàriament fan suport i acompanyament a la població més vulnerable facilita, malgrat la situació complexa, l'alt nivell de cohesió social que viu la comarca. A tots i a totes elles cal que els fem un reconeixement especial.

Com d'altres anys, la Memòria presenta la informació en 9 capítols ordenats per serveis i un darrer capítol resumeix les dades més rellevants de l'activitat al llarg de l'any 2016. Hem fet un esforç per presentar les dades de forma sintètica, amb la voluntat de compartir la nostra activitat que es desenvolupa en una realitat social que compartim amb tots els agents públics i privats i amb la ciutadania.

Rosa Guixé i Valls
Directora Tècnica

1. L'Àrea de Benestar

L'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal de l'Alt Empordà està formada pel conjunt de serveis, recursos i equipaments creats per garantir les necessitats bàsiques de la ciutadania, centrant l'atenció en el manteniment de llur autonomia personal i promovent el desenvolupament de les seves capacitats.

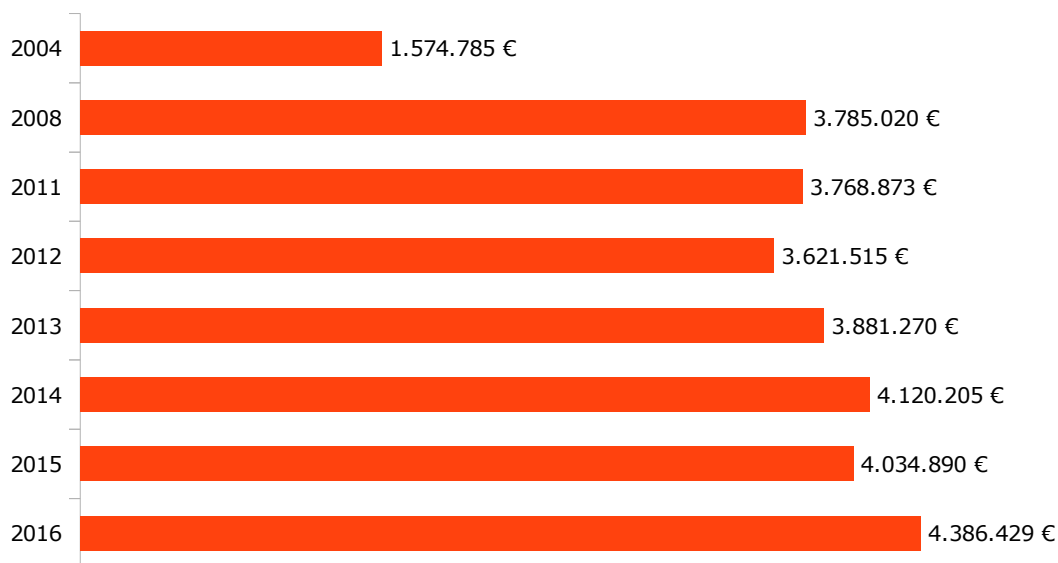
Els i les professionals que treballen a l'Àrea de Benestar gestionen el conjunt de serveis i recursos definits a la cartera de serveis de la comarca, amb els objectius d'afavorir la promoció i la inclusió social de les persones i col·lectius a la societat, posar a l'abast de les persones els recursos per millorar la seva qualitat de vida, reduir les desigualtats i augmentar la seva autonomia, valorar i ajudar-los a resoldre les seves possibles dificultats socials, i prevenir i intervenir sobre les causes que condueixen a situacions de risc i exclusió social.

L'Àrea de Benestar ofereix serveis a tots els ciutadans i ciutadanes de la comarca de l'Alt Empordà, tret dels del municipi de Figueres que compten amb serveis propis i són atesos pel seu ajuntament.

L'any 2016 l'Àrea de Benestar ha gestionat un pressupost total de 4.386.429 € (27% del pressupost total del Consell Comarcal), xifra que inclou les aportacions del Departament de Benestar Social i Família de la Generalitat de Catalunya, del programa «Salut i Crisi» de Dispsalut (Diputació de Girona) i les aportacions dels ajuntaments de la comarca, entre altres.

La Llei 12/2007 de Serveis socials va significar un punt d'inflexió pel que fa al volum de recursos destinats a les polítiques socials a Catalunya, que tal i com mostren les dades d'evolució del pressupost de l'Àrea de Benestar del Consell Comarcal, van créixer significativament. El pressupost de l'any 2015 s'ha mantingut estable respecte l'any anterior, atès el manteniment de serveis i recursos prestats pel Consell Comarcal.

Gràfic 1: Pressupost de l'Àrea de Benestar social del Consell Comarcal 2004-2016 (1)

Font: Àrea de Benestar social del Consell Comarcal (2016)

(1) L'Àrea de serveis socials inclou els Ajuntaments de Roses i L'Escala

Els principals indicadors de despesa i finançament del Consell Comarcal i l'Àrea de Benestar mostren, en primer lloc, com el pressupost de l'Àrea de Benestar ha crescut significativament els darrers 8 anys, un 16%, de la mateixa manera que també ho ha fet la proporció que representa aquest en el conjunt de pressupost del Consell Comarcal. En segon lloc, en els darrers anys també es constata un creixement de la despesa corrent de l'Àrea de Benestar per habitant, que s'ha situat l'any 2016 en 46,47€. En tercer lloc, s'observa com la distribució de les fonts de finançament de l'Àrea de Benestar s'ha mantingut estable els darrers anys. L'any 2015 el finançament provinent de les transferències d'altres administracions representava el 74% del pressupost, i les aportacions dels municipis, principalment per al finançament dels serveis socials bàsics, era del 21%.

Taula 1: Síntesi d'indicadors de despesa i finançament del Consell Comarcal i l'Àrea de Benestar 2012-2016

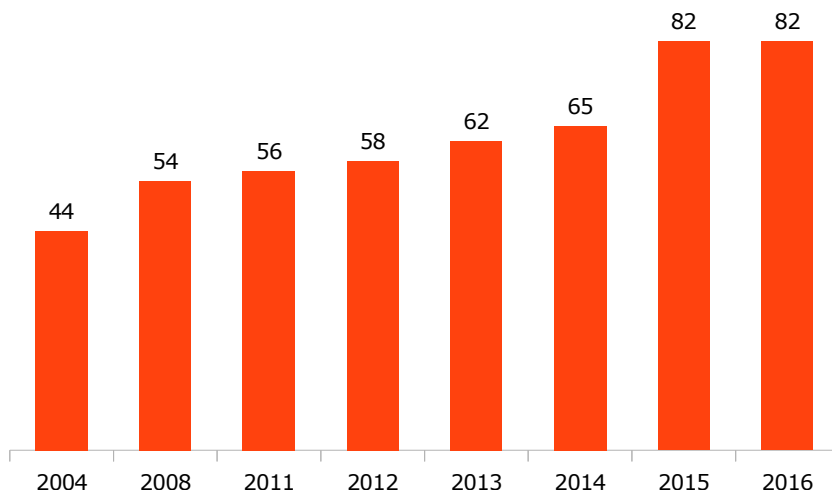
	2012	2013	2014	2015	2016
Pressupost CCAE	19.671.043,45 €	19.152.180,16 €	16.940.000,00 €	16.406.929,99 €	16.343.394,00
Pressupost Àrea de Benestar	3.621.515,00 €	3.881.270,00 €	4.120.205,00 €	4.034.890,00 €	4.386.429,00
% Pressupost Àrea Benestar	18%	20%	24%	25%	27%
Despesa corrent Àrea de Benestar/habitant	38,33 €	40,95 €	42,82€	41,92 €	46,47 €
% Finançament Pressupost Àrea Benestar per part dels Ajuntaments	21%	22%	20%	21%	21%
% Finançament Pressupost Àrea Benestar transferències altres administracions	78%	76%	75%	76%	74%
% Finançament Pressupost Àrea Benestar per part altres Institucions	0%	1%	2%	2%	1%
% Autofinançament per taxes i preus públics	1%	1%	3%	1%	4%

Font: Elaboració pròpia a partir del Pressupost General del Consell Comarcal de l'Alt Empordà i Idescat

Pel que fa als i les professionals que treballen a l'Àrea de Benestar l'any 2016, 82 persones han format part d'aquest equip de treball. Del total del personal de l'Àrea un 85% són dones, el que reflecteix una realitat altament feminitzada dels professionals que treballen en aquests serveis a la comarca.

Del conjunt de professionals que l'any 2016 treballen a l'Àrea de Benestar un 15% són personal de suport (equip administratiu).

Gràfic 2: Nombre de treballadors/es de l'Àrea de Benestar 2004-2016 (1)

Font: Àrea de Benestar social del Consell Comarcal (2016)

(1) Les dades inclouen també els professionals dels serveis socials bàsics dels Ajuntaments de Roses i L'Escala.

Pel que fa a les ràtios de professionals establerts per la Llei 12/2007 de Serveis Socials, l'Àrea de Benestar del Consell Comarcal té una ràtio de 13 educadors/es socials i 21,5 treballador/es socials, que es situa per sobre de la ràtio mínima fixada de 13 educadors socials i 19,5 treballadors socials per cada 15.000 habitants.

Durant l'any 2016 l'Àrea de Benestar social ha continuat aprofundint en la transformació d'alguns aspectes organitzatius interns amb l'objectiu d'avançar cap a la millora de la qualitat i eficiència dels serveis i de la seva gestió així com en el rendiment de comptes i resultats. En aquest àmbit cal destacar les següents actuacions.

En primer lloc, durant el present any s'ha iniciat el treball per posar les bases per promoure l'acció conjunta dels agents de salut i serveis socials a l'Alt Empordà, en el marc del Pla Interdepartamental d'Atenció i Interacció Social i Sanitària (PIAISS) de Catalunya. En aquest sentit, s'ha posat en funcionament una taula tècnica formada per les entitats sanitàries i socials que operen a la comarca: Servei Català de la Salut, Institut Català de la Salut, Fundació Salut Empordà, Albera Salut, Institut d'Assistència Sanitària, Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, Consell Comarcal de l'Alt Empordà i l'Ajuntament de Figueres, amb l'objectiu d'elaborar un estudi per determinar els camps de treball prioritaris per actuar i definir les estratègies d'integració al territori.

En segon lloc, durant l'any 2016, l'Àrea de Benestar ha avaluat el Pla d'Igualtat de gènere 2013-2016 i ha aprovat el nou Pla per al període 2017-2019. Aquest nou Pla reforça, en primer lloc, el compromís i l'acció comarcal per l'equitat de gènere i obra un espai de treball per introduir la perspectiva de gènere en el treball de les àrees del Consell Comarcal. En segon lloc, situa com a prioritat de l'acció de l'àrea de Benestar la millora del treball en xarxa entre els agents del territori i els serveis responsables de garantir la protecció dels drets de les dones i homes de la comarca i estableix com a línia d'acció rellevant, fomentar la participació de les dones en tots els àmbits i nivells de la vida pública i reforçar el teixit associatiu de la comarca. En tercer lloc, el Pla estableix objectius concrets i accions per millorar els mecanismes per prevenir, detectar i eradicar la violència masclista. En quart lloc, obra una nova línia de treball per apoderar les dones en situació de risc d'exclusió social. En cinquè lloc, considera estratègic el treball comunitari i de sensibilització orientat a reforçar les accions per l'equitat de gènere a la comarca i, finalment, en sisè lloc, introdueix la interseccionalitat de gènere i estableix accions concretes per garantir el dret a la igualtat i la

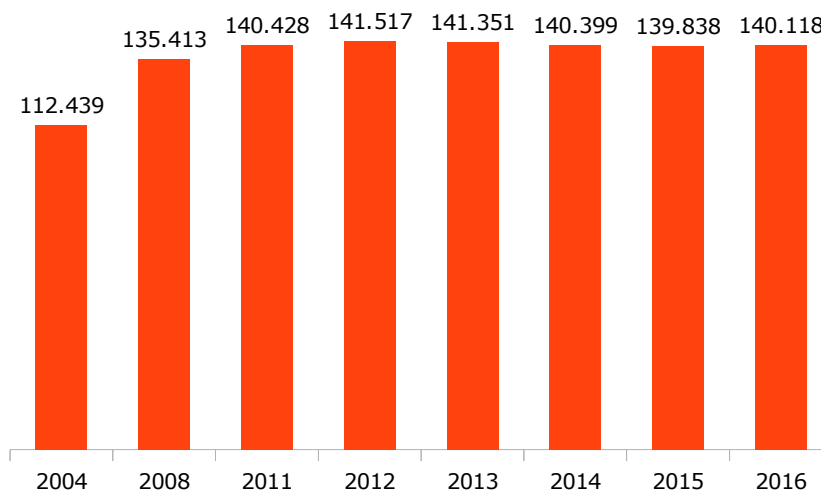
no-discriminació per motius d'orientació sexual i identitat o expressió de gènere.

Finalment, cal destacar que el setembre de 2016 s'ha iniciat el projecte Prospectiva Transfronterera Sanitària i Social (PROSPECTSASO-EFA019/15), cofinançat en un 65% pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) a través del Programa Interreg V-A Espanya-França-Andorra (POCTEFA 2014-2020), en què el Consell Comarcal de l'Alt Empordà participa com a soci juntament amb 7 altres socis: Universitat de Perpignan Via Domitia (UPVD), soci líder, *Institut Régional du Travail Social du Languedoc-Roussillon (IRTS)*, *Association Joseph Sauvy*, *CRFMS Érasme de Toulouse*, *Institut Saint-Simon de Toulouse*, Universitat de Girona (Facultats d'Educació i Psicologia, i Infermeria), Universitat de Barcelona (Departament de Treball Social de la Facultat d'Educació). El projecte PROSPECTSASO, que tindrà vigència fins l'any 2019, té com a objectiu millorar el coneixement sobre la intervenció social en el territori transfronterer sobre la base de l'evidència científica i la pràctica professional en els eixos de la intervenció social, la formació i la recerca.

2. La comarca de l'Alt Empordà l'any 2016

L'any 2016 la comarca de l'Alt Empordà tenia registrats 140.118 habitants, amb una distribució per sexes igualitària. La població total de l'Alt Empordà ha crescut notablement en els darrers anys. S'ha enregistrat un creixement del 25% en el període 2004-2016, molt per damunt del creixement de la població al conjunt de Catalunya en els mateixos anys que ha estat del 11%. Aquest creixement de la població, però, sembla que s'estanca en els darrers anys coincidint amb la crisi econòmica i l'etapa en què el procés migratori s'alenteix, fet que s'observa en la variació negativa de la població en els període 2010-2016.

Gràfic 3: Població de l'Alt Empordà (2004-2016)

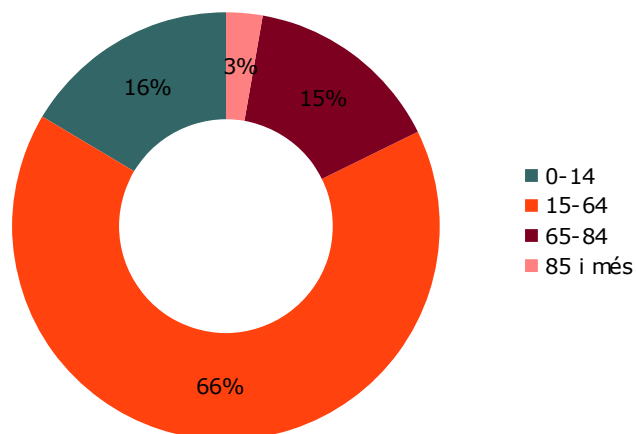

Font: Idescat

Un 25% de la població de l'Alt Empordà era d'origen estranger l'any 2016 tot i que hi ha municipis en què aquest percentatge supera el 30% de la població com és el cas de Castelló d'Empúries (45%), Sant Pere Pescador (38%), La Jonquera (34%), L'Escala (32%), Roses (31%) i Pau (30%). A la comarca hi conviuen persones de 122 nacionalitats diverses. De les persones d'origen estranger residents a la comarca, el 8% tenen nacionalitat Marroquina, el 3% Francesa, el 2% Romanesa, l'1% Alemanya, i el 12 % restant altres nacionalitats.

Per grups d'edat, la població de la comarca l'any 2016 estava distribuïda de la manera següent: 16% de la població era menor de 15 anys; 66% de la població tenia entre 15-64 anys i un 18% de la població tenia més de 65 anys. Del total de població en la franja d'edat més gran, el 85% de la població de la comarca tenia entre 65-84 anys i el 15% de la població era major de 85 anys. Cal tenir en compte, però, que hi ha molts municipis de la comarca on els majors de 65 anys representen més del 25% del total de la seva població com és el cas de Portbou (33%), Mollet de Peralada (32%), Rabós (31%), Maçanet de Cabrenys (28%), Espolla (27%), Darnius (27%), Colera (27%), entre d'altres.

Gràfic 4: Distribució de la població Alt Empordà per grups d'edat 2016 (en %)

Font: Idescat

Les taxes d'envelliment, de sobreenvelliment i de dependència l'any 2016 a la comarca continuen enregistrant valors propers a les mitjanes catalanes i la variació en relació a l'any anterior no és significativa.

Taula 2: Evolució taxa envelliment; taxa de sobreenvelliment i taxa de dependència Alt Empordà (2004-2016) ⁽¹⁾

	2004	2008	2012	2013	2014	2015	2016	2016 CAT
Taxa envelliment	17,5	16,2	16,8	17,1	17,4	17,6	17,8	18,1
Taxa sobre envelliment	2,1	2,1	2,5	2,5	2,6	2,7	2,8	2,8

Font: Idescat

La crisi econòmica i la recessió continuen tenint conseqüències en la població més vulnerable i en risc d'exclusió social a la comarca. La taxa de risc de pobresa o exclusió social per al conjunt de Catalunya l'any 2016 era del 22,5%, mantenint la tendència a la baixa des de l'any 2012 en que va registrar el seu punt màxim (26,3%) Per sexes, les dones presenten una taxa del 24%, significativament superior que la dels homes 21,1%².

El mercat de treball continua mostrant signes de fragilitat a la comarca. La temporalitat, l'estacionalitat i l'ocupació autònoma generen situacions de desprotecció social en la població. La taula següent mostra les

1 Càlcul de les taxes:

$$\text{Taxa Envelliment} = \frac{\text{Població} > 64}{\text{Població total}} \times 100$$

$$\text{Taxa sobre envelliment} = \frac{\text{Població} > 85}{\text{Població total}} \times 100$$

2 Font: Idescat 2016.

dades del mercat de treball de la comarca que corresponen a l'any 2016. Pel que fa a la taxa d'atur, es constata una tendència progressiva al descens d'aquest indicador, iniciada l'any 2012. Les taxes d'atur per al conjunt de Catalunya i Espanya també són inferiors a les enregistrades l'any anterior.

Pel que fa a la distribució de l'atur per grups d'edat, s'observa com aquest afecta en proporció similar a tots els grups d'edat a partir dels 20 anys. Respecte l'any anterior s'observa un creixement relatiu dels aturats en les franges d'edat més grans (majors de 55 anys). Per sectors, els Serveis i la Construcció continuen concentrant el 80% de l'atur de la comarca. D'altra banda, l'atur afecta en major proporció a les persones amb estudis primaris o secundaris que a les persones amb estudis tècnics o superiors.

Pel que fa a les dades de contractació enregistrades a la comarca l'any 2016, cal destacar com la contractació de caràcter temporal continua representant una part molt important del conjunt de nous contractes realitzats (81%), tendència que es manté estable respecte l'any anterior. Pel que fa a la variació interanual de la contractació, l'any 2016 es va registrar un creixement del 7%, tendència a l'alça més significativa per la contractació de les dones que dels homes.

Taula 3: Dades mercat de treball Alt Empordà 2016

Taxa atur (Desembre 2016)	15,4 % (Homes 13,7% / Dones 17,5%) (17,0% el 2015) 14,8% Catalunya (Homes 13,91% / Dones 15,9%) (17,7% el 2015) 18,6% Espanya (Homes 17,2% / Dones 20,2%) (2014: 20,9%)
Distribució de l'atur per grups d'edat (Desembre 2016)	> 20 1,8% 20-34 23,4% 35-44 25,7% 45-54 25,8% 55-64 23,2%
Distribució de l'atur per sectors (Desembre 2016)	Agricultura 5,2% Indústria 6,2% Construcció 12,2% Serveis 69,4% Altres ocup. 6,9%
Distribució de l'atur per nivell formatiu (Desembre 2016)	Sense estudis 5,5% Estudis primaris incomplets 15,2% Estudis primaris complets 13,2% Programes FP (estudis secund.) 5,5% Educació General (estudis secund.) 53,3% Tècnics - professionals superiors 3,1% Universitari (primer cicle) 1,1% Universitari (segon i tercer cicle) 3,1% Altres 0,1%
Autònoms per sectors (Desembre 2016)	Serveis 69,6% Construcció 16,3% Indústria 7,3% Agricultura 6,9%
Contractació temporal (Any 2016)	80,9% (83% el 2015)
Contractació total (Any 2016)	42.670 nous contractes Variació interanual 7% (Homes 6,6% / Dones 7,1%)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de Xifra (Diputació de Girona), Idescat i Observatori del Treball i Model Productiu

3. L'atenció social bàsica

Serveis Socials d'Atenció Bàsica

Els Serveis Socials Bàsics són el primer nivell d'atenció pública de la xarxa de benestar. Estan integrats per diferents equips tècnics que tenen com a funció conèixer, prevenir i activar actuacions destinades a promoure la inclusió social de persones, famílies i grups socials, especialment les que presenten més dificultats i són més vulnerables.

El Consell Comarcal de l'Alt Empordà configura l'Àrea Bàsica de Serveis Socials en 9 Serveis Bàsics d'Atenció Social (SBAS), que es distribueixen en àrees territorials d'intervenció d'acord amb un criteri de proximitat geogràfica i de distribució de la població, tal i com mostra el mapa següent.

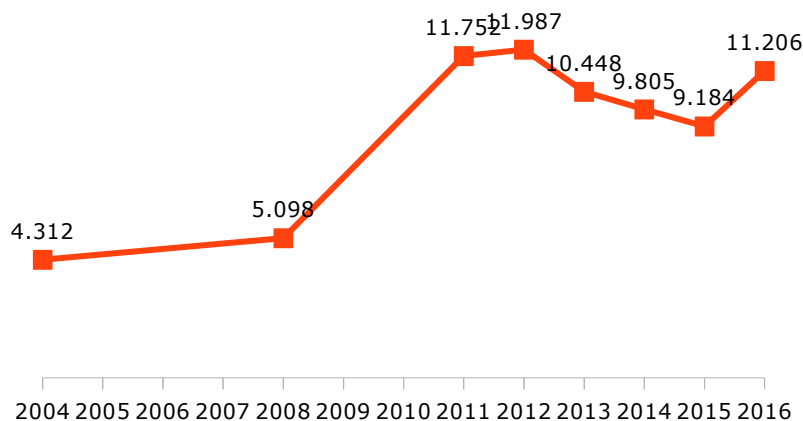

L'evolució dels principals indicadors dels Serveis Socials Bàsics mostren com, en els darrers anys i pel que fa al volum de població atesa, s'ha produït una inflexió creixent que coincideix amb l'any en què esclata la crisi econòmica, tal i com mostra el gràfic 5, si bé el creixement ha estat molt accentuat en el període 2008-2010. L'any 2016 s'ha registrat una creixement de les persones ateses que trenca amb la tendència a la

baixa que s'experimentava des de l'any 2012. Això no obstant, a nivell qualitatiu es continua observant una evolució dels casos cap a situacions en què les condicions de vida de les persones ateses són més extremes i estan, en alguns casos, en situació de cronificació.

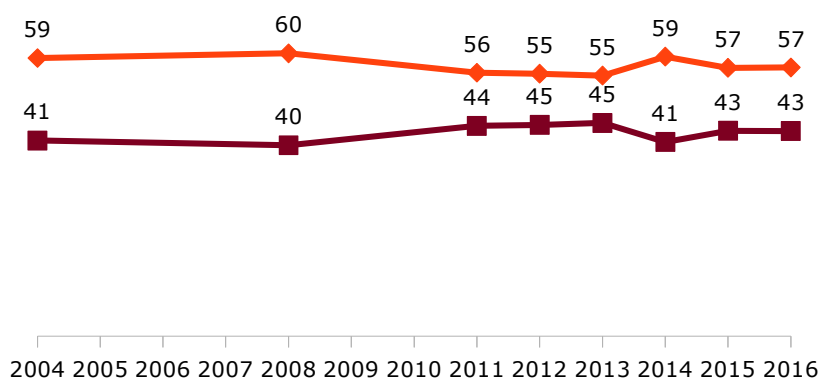
Especialment rellevant és posar aquestes dades en relació al total de la població de la comarca. Mentre que l'any 2004 la població atesa pels Serveis Socials Bàsics representava el 5,7% del total de la comarca, l'any 2016 aquesta representa el 11,9%. Pel que fa a la distribució per sexe de la població atesa s'observa com l'any 2016 es recupera la tendència del període 2011-2013 a la igualació de les persones ateses per sexe. Tanmateix les dones continuen sent majoritàries entre les persones ateses pels Serveis Socials Bàsics a la comarca.

Gràfic 5: Població atesa pels Serveis Socials Bàsics a l'Alt Empordà 2004-2016

Font: Serveis Socials Bàsics (2016)

Gràfic 6: Població atesa pels Serveis Socials Bàsics de l'Alt Empordà per sexe 2004-2016 (en %)

Font: Serveis Socials Bàsics (2016)

Aquest creixement de la població atesa pels Serveis Socials Bàsics és paral·lel al que s'enregistra en l'evolució dels principals indicadors de l'atenció social bàsica.

Taula 4: Síntesi d'indicadors d'activitat dels Serveis Socials Bàsics (2004-2016)

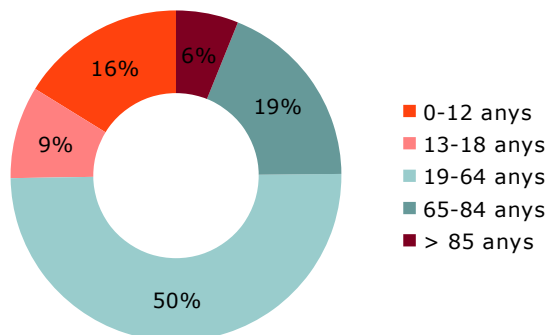
	2004	2008	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Persones ateses	4312	5098	11752	11987	10448	9805	9184	11206
% Homes atesos	41,3%	40,3%	44,4%	44,6%	45,0%	41,0%	43,4%	43,3%
% Dones ateses	58,7%	59,7%	55,6%	55,4%	55,0%	59,0%	56,6%	56,7%
% Població atesa / població total	5,7%	5,5%	12,4%	12,4%	10,8%	10,2%	9,7%	11,9%
Total expedients	2945	4150	5617	6623	5266	4232	4637	4800
Total entrevistes	8020	10888	15835	17642	14691	15595	14911	15152
Primeres entrevistes	1645	2291	2712	2057	2050	2508	2210	1659
% Entrevistes a domicili	13,8%	16,7%	13,1%	16,2%	17,7%	12,6%	13,1%	9,4%
Atenció prioritària (1)	Nd	Nd	Nd	615	331	281	605	545

Font: Serveis Socials Bàsics (2016)

(1) L'atenció prioritària és l'atenció d'urgència a una persona sense cita prèvia.

Pel que fa a la distribució de la població atesa per grups d'edat, l'any 2016 un 50% de la població atesa tenia entre 19 i 64 anys, un 25% tenia menys de 18 anys i un 25% més de 65 anys.

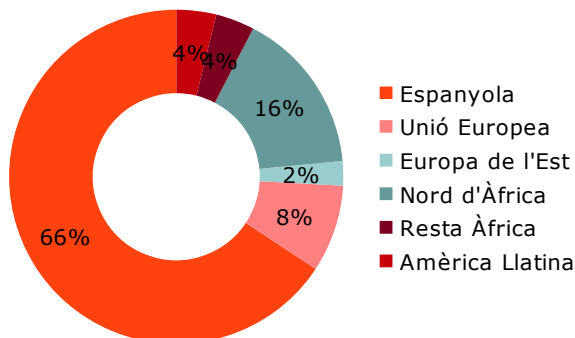
Gràfic 7: Població atesa per grups d'edat 2016 (en %)

Font: Serveis Socials Bàsics (2016)

En relació a la nacionalitat de la població atesa, cal indicar que la proporció de persones de nacionalitat espanyola i d'origen estranger és molt similar a la realitat demogràfica de la comarca. Un 66% de la població atesa té nacionalitat Espanyola, un 18% del Nord d'Àfrica, un 10% d'algun país Europeu i un 4% de l'Amèrica Llatina.

Gràfic 8: Població atesa per nacionalitat 2016 (en %)

Font: Serveis Socials Bàsics (2016)

Pel que fa a les principals problemàtiques ateses pels Serveis Socials Bàsics l'any 2016 és rellevant destacar com el 29,7% han estat de caràcter econòmic; el 18% estaven relacionades amb problemàtiques de salut; el 16,2% estaven vinculades a l'àmbit laboral; i el 12,3% amb mancances socials. Respecte els dos anys anteriors no s'observa un canvi significatiu pel que fa a la distribució de la tipologia de les principals problemàtiques ateses a la comarca.

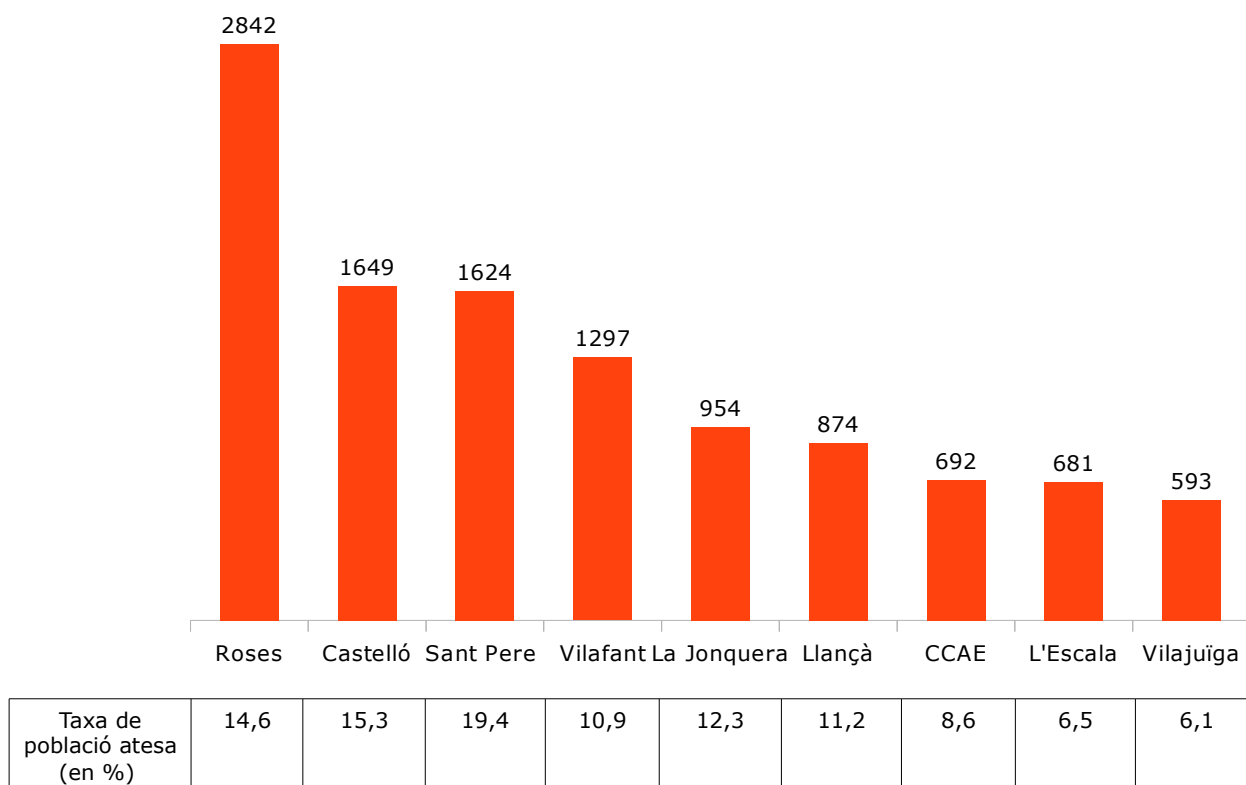
Taula 5: Problemàtiques ateses pels Serveis Socials Bàsics (%)

	2012	2013	2014	2015	2016
Econòmiques Ingressos insuficients; sense ingressos; deutes; administració deficient; altres	26,5	28,5	30,6	29,8	29,7
Laborals Prestació d'atur; atur amb subsidi; treball esporàdic; temporers; treball submergit; activitats marginals; cerca primera feina; inadaptació laboral; manca de formació; altres	16,4	17,2	17,9	17,0	16,2
Mancances socials Mendicitat; indigència; rebuig social; transeünts; dificultat relacions familiars/socials; dificultats d'integració social; aïllament físic; indicis de trastorns mentals; victimització; conductes asocials o delictives; manca d'autonomia personal	15,1	13,2	15,2	13,1	12,3
Salut Malaltia física transitòria; malaltia mental transitòria; malaltia física crònica; malaltia mental crònica; malaltia greu; malaltia d'alt risc; malaltia d'Alzheimer i altres demències; alcoholisme; consum de drogues; ludopatia; altres	17,6	16,2	15,1	17,5	18,0
Habitatge Manca d'habitatge; manca serveis i subministraments; habitatge deficient; amuntegaments: barraquisme; desnonaments	5,2	5,6	6,5	6,0	7,0
Discapacitats Discapacitat física; discapacitat amb mobilitat reduïda; discapacitat amb necessitat de 3a persona; discapacitat psíquica; discapacitat sensorial i altres	10,0	6,9	5,0	5,1	5,0
Maltractaments Violència de gènere, maltractament als fills, maltractament a la gent gran	3,5	6,8	4,5	4,2	4,1
Aprenentatge Analfabetisme; escolaritat obligatòria inacabada; dificultats d'aprenentatge escolar; absentisme escolar; inadaptació escola; altres	3,6	4,0	4,1	3,8	4,0
Altres	2,1	1,6	1,1	3,5	3,8

Font: Serveis Socials Bàsics (2016)

Finalment, en el gràfic següent es mostra la població atesa l'any 2016 en cada Equip Bàsic d'Atenció Social de la comarca i la taxa de població atesa per a cadascun dels sectors.

Gràfic 9: Població atesa per Equip Bàsic d'Atenció Social 2016

Font: Serveis Socials Bàsics (2016)

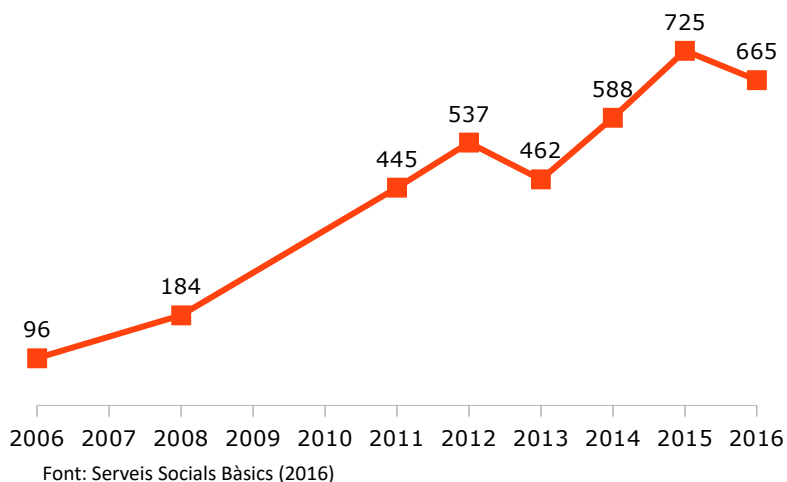
Els Serveis Socials bàsics compten amb un sistema de recollida de queixes que té com a objectiu millorar la qualitat del servei i l'atenció a la ciutadania. Aquest sistema garanteix una atenció específica i ràpida a les demandes efectuades a través d'un sistema de registre propi de les queixes i del procés de resposta de la demanda. L'any 2016 es varen atendre 13 queixes, dada que s'ha mantingut estable des de la posada en funcionament del procés l'any 2013. La majoria de les queixes estaven relacionades amb la demanda de més informació en relació a tràmits gestionats. En relació a les persones ateses pels Serveis socials bàsics les persones que fan arribar una queixa a l'organització representen el 1,16 %.

Renda Mínima d'inserció

La Renda Mínima d'Inserció és una prestació per als ciutadans i ciutadanes de Catalunya amb greus dificultats econòmiques i socials que reuneixen els requisits establerts per la Llei 10/1997 i la Llei 7/2011, de mesures fiscals i financeres.

El gràfic següent mostra l'evolució dels expedients treballats des de l'any 2006 pels Serveis Socials Bàsics de la comarca. Des d'aleshores ha crescut significativament el nombre de casos treballats. Respecte l'any anterior s'ha registrat una disminució del 9% del nombre d'expedients treballats.

Gràfic 10: Expedients RMI actius (2006-2016)

L'any 2016 el programa de RMI tenia 1.779 persones beneficiàries a la comarca, de les quals un 58% eren persones adultes, mentre que el 42% restant eren menors d'edat. La taxa de persones beneficiàries de la RMI en relació a la població de la comarca l'any 2016 és del 1,9%.

Taula 6: Síntesi d'indicadors bàsics Ajuts d'urgència (2012-2016)

	2012	2013	2014	2015	2016
Expedients RMI	537	462	588	725	665
Persones beneficiàries	-	-	1.946	1.754	1.779
% Adults	-	60%	51%	59%	58%
% Infants	-	40%	49%	41%	42%
Taxa beneficiaris RMI/població atesa	-	-	20%	19%	16%
Taxa beneficiaris RMI/població total	-	-	2,0%	1,9%	1,9%

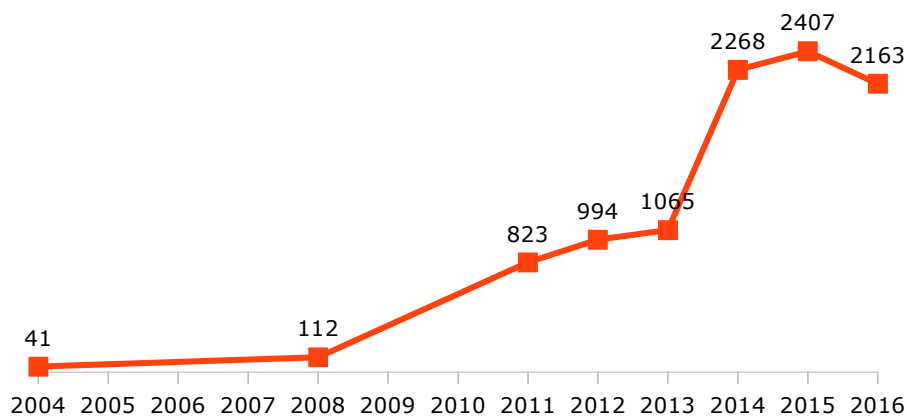
Font: Serveis Socials Bàsics (2016)

Programa de prestacions econòmiques per urgències socials

El programa de prestacions econòmiques no periòdiques per urgències socials és un recurs per donar resposta a les persones amb carència de recursos econòmics que han d'afrontar necessitats bàsiques i quotidianes de caràcter puntual i urgents (manutenció i alimentació, allotjament, pagament de subministres).

En el període considerat, s'observa una evolució creixent del nombre d'ajuts d'urgència concedits des de l'any 2008, així com del nombre de persones que se'n beneficien. El nombre de persones beneficiàries ha disminuït lleugerament respecte l'any anterior. El creixement observat els darrers anys s'explica per l'increment del pressupost destinat al programa com a conseqüència del suport rebut en el marc de la convocatòria "Salut i Crisi" de DipSalut (Diputació de Girona), del pressupost del Contracte Programa amb el Departament de Treball i Afers Socials i pel finançament dels Ajuntaments de la comarca.

Gràfic 11: Evolució del nombre d'ajuts d'urgència (2004-2016)

Font: Serveis Socials Bàsics (2016)

Tanmateix, cal observar que malgrat l'increment global del pressupost del programa i del nombre d'ajuts i beneficiaris, aquest no s'ha correspost alhora amb un augment del cost mitjà de l'ajut, que tal i com mostren les dades, any rere any ha anat disminuint.

Taula 7: Síntesi d'indicadors bàsics Ajuts d'urgència (2004-2016)

	2004	2008	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Nombre d'ajuts	41	112	823	994	1065	2268	2407	2163
Despesa total	4.274,0€	27.309,00€	162.116,40€	155.071,08€	192.968,06€	281.797,41€	200.339,52€	336.275,25€
Beneficiaris homes	-	-	541	670	1152	1756	1786	2221
Beneficiaries dones	-	-	521	782	1294	2048	2140	2441
Total beneficiaris	-	-	1062	1452	2446	3804	3926	4662
Ajut mitjà	104€	243€	197€	156€	181€	124€	83€	155€
Ajut mitjà beneficiari/a	-	-	152€	106€	79€	74€	51€	72€
Despesa corrent per habitant (1)	0,05€	0,2€	1,7€	1,6€	2,0€	2,9€	2,2€	3,6€

Font: Serveis Socials Bàsics (2016)

(1) Pressupost destinat a ajuts d'urgència social / Univers d'habitants de la comarca

Servei d'Habitatge Social

El Servei d'Habitatge Social és un servei de residència temporal per a persones adultes en situació d'exclusió social i famílies monomarentals i monoparentals amb fills/es a càrrec que no disposen de xarxa familiar o de suport de proximitat. Des de l'any 2008, el servei disposa de 3 habitatges amb 10 places a la comarca.

L'any 2016 l'estada mitjana en el recurs ha estat de 192 dies. En relació a l'any anterior, enguany ha disminuït significativament el nombre de persones usuàries, que ha passat de 34 a 19 persones adultes beneficiàries.

Taula 8: Principals indicadors de gestió del Servei d'habitatge social (2011-2016)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Nombre d'habitatges	3	3	3	3	3	3
Places disponibles	10	10	10	10	10	10
% ocupació habitatges/any	92,00%	85,4%	61,0%	100,0%	74,6%	nd
Nombre d'usuaris homes	6	7	11	8	19	6
Nombre d'usuaris dones	6	7	9	9	15	13
Nombre d'usuaris menors	7	6	4	7	-	9
Cost mitjà per estada diària	8,95€	9,62 €	13,46 €	8,30 €	11,00€	nd
Temps mitjà de l'estada(1)	279 dies	222 dies	111 dies	214 dies	80 dies	192 dies

Font: Serveis Socials Bàsics (2016)

(1) Càlcul fet només en base a la població major d'edat

Centre de Distribució d'Aliments (CDA)

En aquest moment econòmic crític la garantia de les necessitats més bàsiques de les famílies i infants en situació de major vulnerabilitat social ha esdevingut una prioritat per a les administracions públiques. Els Serveis Socials Bàsics, per tal de cobrir aquestes necessitats en el territori, treballen conjuntament amb les entitats del tercer sector.

A la nostra comarca, tenim establerta la col·laboració amb les diferents Càritas Parroquials que hi ha a l'Alt Empordà per tal d'arribar a totes les poblacions.

En els municipis en què no hi ha una entitat que es faci càrrec d'atendre aquestes demandes, el Consell Comarcal de l'Alt Empordà s'ha aollit al programa CDA-Figueres que aglutina a Càritas Diocesana de Girona Càritas Alt Empordà Interior, Creu Roja, Ajuntament de Figueres i Consell Comarcal de l'Alt Empordà.

El CDA-Figueres està gestionat per Càritas Alt Empordà Interior i el nombre de persones derivades pels Serveis Socials Bàsics de l'àrea de Benestar al llarg de l'any 2016 ha estat de 831. En els municipis amb un programa propi de distribució d'aliments, s'han atès un total de 2.787 persones.

El recurs del CDA és un dels recursos més utilitzats pels Serveis Socials Bàsics. Un 32% de les persones ateses l'any 2016 pels serveis socials va accedir en algun moment als recursos del banc d'aliments.

Taula 9: Persones ateses pels CDA de la comarca 2012-2016 (1)

SBAS	Forma de repartiment	2012	2013	2014	2015	2016
Municipi Llançà	Associació de dones i voluntariat de Llançà	640	235	197	140	101
Municipi Portbou	Banc aliments-Ajuntament	33	33	35	30	42
SBAS Castelló d'Empúries	Caritàs Castelló-Banc aliments	1218	697	1276	1058	984
Municipi Cadaqués	Banc aliments-Ajuntament	50	23	52	8	15
SBAS Roses	Caritàs-Banc aliments-Ajuntament	857	603	1371	1686	1118
SBAS L'Escala	Caritàs-Banc aliments-Ajuntament	507	387	498	272	271
Municipi La Jonquera	Creu Roja-Banc aliments	138	268	280	326	256
Resta SBAS Llançà	CDA Figueres	1.261	1.515	1.506	1.381	831
Resta SBAS La Jonquera	CDA Figueres					
SBAS Sant Pere Pescador	CDA Figueres					
SBAS Vilafant	CDA Figueres					
SBAS Vilajuïga	CDA Figueres					
SBAS CCAE	CDA Figueres					
TOTAL		4.704	3.761	5.215	4.901	3.618

Font: Serveis Socials Bàsics (2016)

(1) Des de l'any 2013 les dades corresponen en tots els casos a persones ateses, mentre que l'any de 2012 en alguns casos es varen comptabilitzar cistelles d'aliments repartides

Projecte "Tots amb Salut"

El projecte "Tots amb Salut", que s'emmarca en el programa «Salut i Crisi» promogut per Dipsalut, té com a objectiu reforçar les actuacions de xoc per a infants i famílies ateses pels Serveis Socials d'atenció primària de la comarca de l'Alt Empordà, amb la finalitat de facilitar recursos i dispositius especialment pensats per a promoure la salut de la població més vulnerable i afectada per la crisi.

Aquest projecte ha permès reforçar i dotar de nous recursos econòmics 5 programes específics d'àmbit comarcal, que es presten de forma coordinada entre les administracions públiques, el Consell Comarcal i la Diputació de Girona, i les entitats socials presents a la comarca (ONL's), que tenen com a finalitat reparar situacions de desavantatge que afecten la salut de les famílies en risc en diferents àmbits d'inclusió social.

La taula següent mostra els 5 programes desplegats l'any 2016 i les línies d'acció específiques desenvolupades al territori.

Taula 10: Síntesi d'accions del projecte «Tots amb Salut»

Programa Nutrició i Salut	Targeta producte fresc (Creu Roja)
	Compra de productes higiènics per famílies i nadons
	Compra de productes bàsics alimentació
	Ajuts urgència social per a famílies vulnerables
Programa a l'Escola amb Salut	Beques de transport escolar
	Beques de menjador
	Servei Intervenció educativa (Càritas Diocesana de Girona)
	Tallers d'empoderament (Càritas Diocesana de Girona)
Programa Habitatge	Ajuts per garantir subministraments bàsics

Digne	Ajuts d'urgència destinats a subministraments bàsics
	Intermediació en habitatge per famílies en situació de risc (Fundació Ser.Gi)
	Servei Habitatge Social
Programa Benestar emocional i acompanyament a la vida quotidiana	Atenció psicològica per a infants, adolescents i famílies
	Tallers de suport al benestar emocional
Programa "Foment de l'autonomia i les capacitats individuals"	Tallers «Estratègies per l'estalvi» (Càrites Diocesana Girona)

Font: Serveis Socials Bàsics 2016

Projecte "Oficis per a la comunitat: noves oportunitats per sortir de la crisi"

El projecte "Oficis per a la comunitat: noves oportunitats per sortir de la crisi", liderat pel Consell Comarcal amb la col·laboració de l'Ajuntament de Figueres i finançat per la convocatòria d'accions d'ocupació del programa "Salut i Crisi" de Dipsalut, pretén facilitar l'ocupabilitat de persones directament afectades per la crisi en programes comarcals.

L'objectiu del projecte és oferir a les persones participants l'oportunitat de reincorporar-se al mercat laboral, concretament en projectes que reverteixen en població en situació de risc d'exclusió, i alhora treballar les seves capacitats i potencialitats a través d'un acompanyament especialitzat que permeti afavorir la seva inserció laboral un cop finalitzada la seva participació en el projecte.

L'any 2016 es va posar en funcionament la segona edició del projecte, que va comptar amb la participació de 16 persones (12 dones i 4 homes), que es van integrar en 3 projectes específics, la Brigada d'emergència, el Projecte d'horta comunitària al municipi de La Jonquera, i el servei d'informació i atenció al públic de l'Àrea de Benestar.

4. L'atenció a la infància, família i adolescència

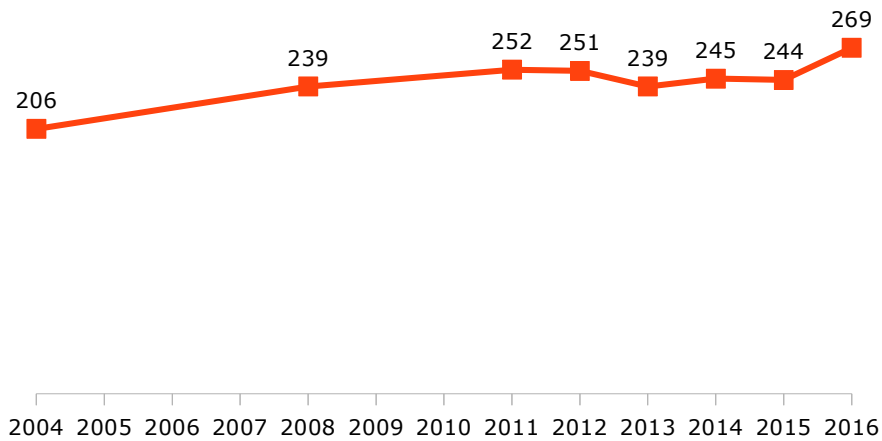
Equip d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (EAIA)

L'EAIA és un equip de professionals de diferents disciplines que vetlla pel benestar i el desenvolupament adequat dels infants i adolescents de la comarca de l'Alt Empordà, segons el que estableix la legislació vigent.

El seu objectiu és la protecció dels menors que es troben en un ambient familiar i/o social que dificulta el seu desenvolupament personal, familiar i social. Les seves funcions són l'estudi i valoració dels infants en risc greu o en situació de desemparament, així com el seguiment i el tractament de les seves famílies.

L'any 2016, l'EAIA ha atès un total de 269 menors juntament amb les seves famílies, un 10% més que l'any anterior. Aquesta és la xifra més alta d'intervenció en els disset anys de funcionament de l'EAIA de l'Alt Empordà.

Gràfic 12: Nombre de casos atesos per l'EIAA (2004-2016)

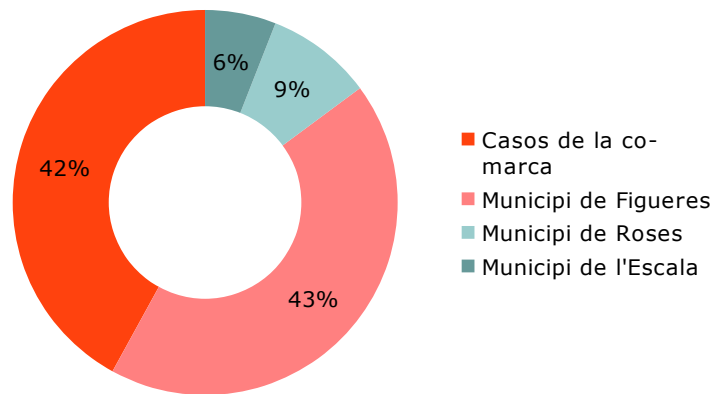

Font: EAIA Alt Empordà (2016)

Els canals de derivació a l'EIAA han estat aquells marcats per la Llei: el 53% dels casos provenen dels Serveis Socials d'Atenció Primària de la comarca i el 47% dels casos provenen del Servei d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència. Aquest any s'ha equilibrat la tendència entre els dos possibles canals de derivació a l'EIAA.

Pel que fa a la distribució de casos en el territori, destaquen com a municipis amb un major nombre de casos treballats Figueres (116), Roses (24), Castelló d'Empúries (23), La Jonquera (21), Llançà (17), L'Escala (16) Sant Pere Pescador (12), Vilafant (12), i Vilajuïga (6).

Gràfic 13: Casos atesos per l'EIAA segons municipi (2016)

Font: EAIA Alt Empordà (2016)

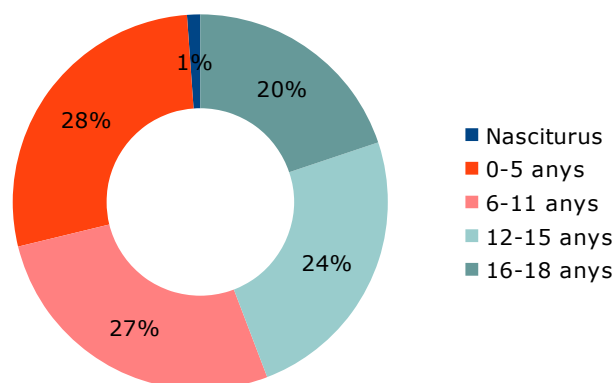
Taula 11: Principals indicadors de gestió EAIA (2004-2016)

	2004	2008	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Total casos atesos	206	239	252	251	239	245	244	269
Casos oberts	45	48	58	48	52	61	60	66
Casos tancats	28	57	66	47	55	62	48	32
Casos oberts/tancats mateix any	1	6	9	17	9	14	20	7
Casos en intervenció anual	131	128	140	139	141	183	156	164

Font: EAIA Alt Empordà (2016)

Pel que fa a la franja d'edat dels casos atesos, cal destacar com el grup de menors de 6 a 11 anys continua essent el més nombrós al llarg de l'any, seguit de la franja de 0 a 5 anys i de 12 a 15 anys.

Gràfic 14: Distribució dels casos atesos per l'EAIA per franges d'edat (2016)

Font: EAIA Alt Empordà (2016)

Taula 12: Situació administrativa dels expedients a 31 desembre (2004-2016) (1)

Situació administrativa	2004	2008	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Casos sense mesura	117	76	74	88	90	94	95	89
Tuteles	59	100	111	97	94	89	101	107
Guardes	0	0	0	2	0	0	0	0

Font: EAIA Alt Empordà (2016)

(1) Dades en què no es comptabilitzen els casos tancats al llarg de l'any

Taula 13: Mesures administratives acordades per l'EAIA a 31 desembre(*)

Mesures	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Acolliment família extensa	31	39	25	39	43	46
Acolliment familiar aliena	8	9	4	9	12	18
Acolliment familiar permanent (extensa i/o aliena)	8	10	15	20	21	18
Acolliment en centre públic o concertat	48	38	33	33	33	29
Acolliment preadoptiu	9	9	5	3	5	7
Mesura transició vida adulta	0	1	2	0	1	3

Font: EAIA Alt Empordà (2016)

Servei d'integració en famílies extenses (SIFE)

El projecte SIFE Empordà, s'emmarca dins el Programa "La meva família m'acull" de la Direcció General d'Atenció a la Infància i Adolescència, i té com a finalitat donar suport a les famílies amb infants i adolescents en situació de risc de desemparament.

Aquest Programa, que funciona a l'Alt Empordà des de l'any 2014, és un dels eixos del desplegament de la Llei 14/2010 dels drets i les oportunitats a la infància i adolescència.

El programa dóna suport i acompanyament a les famílies acollidores extenses adscrites als EAIA de l'Alt i el Baix Empordà mitjançant una atenció específica i individualitzada.

L'any 2016 el SIFE va atendre 84 casos, dels quals 51 eren casos de menors residents a la comarca.

Taula 14: Menors residents a l'Alt Empordà atesos pel SIFE

	2014	2015	2016
Menors atesos	8 (1)	43	51

Font: SIFE (2016)

(1) L'any 2014 aquest servei va entrar en funcionament el mes d'octubre

Espai de Formació per a Famílies (EFF)

L'Espai de Formació per a Famílies és un programa d'intervenció grupal que neix de la inquietud d'un grup de professionals de l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal de l'Alt Empordà que han format part o continuen formant part de l'Equip d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència (EAIA).

Des de l'experiència professional s'ha detectat la necessitat d'introduir un nou model metodològic en la intervenció amb famílies, a fi de poder incidir específicament en les tasques d'atenció i cura als fills i filles que s'inclouen en els plans de millora. Aquest programa té per objectius:

- Aprofundir en la intervenció en famílies potenciant les capacitats parentals des dels principis rectoros de la parentalitat positiva.
- Potenciar la funció preventiva dels serveis socials bàsics i dels serveis especialitzats d'atenció a la infància i famílies, en l'àmbit de la capacitació parental.
- Canvi en el context d'intervenció, passant d'intervenir individualment a implementar una metodologia de treball grupal.

Els destinataris del programa són famílies que resideixen a la comarca de l'Alt Empordà i són ateses pels Serveis Socials d'atenció primària vinculats al Consell Comarcal i dels serveis especialitzats d'atenció a la infància en risc de la comarca.

L'any 2016 han participat a l'espai 8 mares. El perfil majoritari de participant continua sent el d'una dona, d'entre 18 i 45 anys, cap de família monoparental en què les funcions d'atenció i cura dels fills recau principalment sobre la seva figura.

Taula 15: Participants a l'EFF per sexe

	Homes	Dones	Total
2014	6	14	20
2015	2	10	12
2016	0	8	8

Font: EFF (2016)

Centre Residencial d'Acció Educativa

El CRAE l'Albera és un servei especialitzat ubicat a Figueres que consta de 16 places residencials per a infants i adolescents entre 2 i 18 anys tutelats per la Generalitat, del qual el Consell Comarca n'és el titular i està gestionat per Suara Cooperativa.

Al llarg de l'any 2016 les places del CRAE han estat ocupades al 100%. S'han atès un total de 19 infants, 12 dels quals de la comarca de l'Alt Empordà.

Pel que fa a les edats dels menors, el 81% eren majors de 12 anys i el 19% menors d'aquesta edat. La distribució per sexe és igualitària.

Taula 16: Evolució dels indicadors bàsics del CRAE l'Albera

Indicadors CRAE l'Albera		2012	2013	2014	2015	2016
Taxa d'ocupació de places		100%	98%	98%	98%	100%
Nombre menors atesos		21	22	21	24	19
Sexe	Masculí	70%	73%	57%	54%	50%
	Femení	30%	27%	43%	46%	50%
Edat	< 12 anys	43%	37%	24%	29%	19%
	> 12 anys	57%	63%	76%	71%	81%
Procedència menors Alt Empordà		15	15	13	16	12

Font: Memòria CRAE l'Albera (2016)

Maltractaments en l'àmbit familiar

El Serveis Socials Bàsics tenen la capacitat de detectar indicis de maltractament a les persones en l'àmbit de la família. En aquests casos aquests serveis actuen coordinadament amb serveis més especialitzats de l'Àrea de Benestar per tal d'oferir recursos i fer el seguiment i evolució de les persones afectades.

Aquestes dades fan referència a menors, gent gran i dones. Les dades de l'any 2016 mostren com s'han detectat 777 casos en què s'ha observat algun indicador de risc de maltractaments a menors, el que representa un increment del 15% en el nombre de casos detectats en relació a l'any anterior, i que confirma una tendència creixent en els darrers anys. Com en l'any anterior, en la majoria dels menors, 96%, es van detectar casos de negligència i maltractament psíquic.

Pel que fa als indicis de maltractament a persones grans (majors de 65 anys) en l'àmbit familiar, s'han detectat 54 casos, que representen un 22% menys que l'any anterior. Dels casos detectats l'any 2016, el 74% eren dones i el 26% homes. D'aquests casos, en un 38% es va detectar negligència per part de la persona responsable, i en un 18% una situació d'explotació financera.

D'altra banda, els Serveis Socials Bàsics també han treballat amb 149 dones en què s'ha detectat indicis de maltractament per violència de gènere, el que representa un creixement del 33% dels casos en relació a l'any anterior. Un 48% dels casos detectats el 2016 pels Serveis Socials Bàsics, han estat derivats a algun dels recursos adscrits al Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD) comarcal.

GENNEP³

El GENNEP és un servei d'atenció psicològica preventiu i d'intervenció adreçat a nois/es adolescents d'entre 12 i 18 anys residents a la comarca que han patit o pateixen situacions de violència en l'àmbit familiar, escolar, de la parella i/o social.

³ El nom GENNEP no es correspon amb les sigles d'aquest servei, sinó que és el nom triat pel servei en reconeixement al treball de l'antropòleg Arnold Van Gennep, conegut per la seva recerca sobre els rituals de pas de les persones al llarg de la vida.

El nivell de casos atesos i derivats l'any 2016 ha disminuït un 29% respecte l'any anterior.

Un total de 29 menors s'han derivat a aquest servei al llarg de l'any 2016 i en total se n'han atès 43.

En tots els casos atesos aquest any s'han donat components de violència psicològica. En un 79% dels casos existeix violència en l'àmbit familiar, en un 15% de de violència escolar i en el 6% primeres relacions de parella en què s'han donat components violents.

A nivell comarcal, els municipis amb major nombre de persones ateses han estat Roses, Llançà, Vilfant, Vilajuïga i Sant Miquel de Fluvià.

Taula 17: Casos atesos pel GENNEP (2008-2016)

Indicadors GENNEP	2008	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Nombre menors atesos	24	42	52	52	47	60	43
Hores/setmana atenció	10	10	10	10	12	12	12
Nombre professionals	1	1	1	1	1	1	1
Casos derivats	35	40	40	40	35	45	29
<i>Nois</i>	20	25	24	24	18	22	16
<i>Noies</i>	15	15	16	16	17	23	13
Residents a Figueres	18	20	7	4	2	2	3
Residents comarca	17	31	45	55	45	58	40

Font: GENNEP Alt Empordà (2016)

Els àmbits en què els adolescents expressen millores significatives tenen a veure amb sentir-se millor amb ells mateixos/es, saber comunicar-se millor, augmentar la seva tolerància a la frustració i poder qüestionar millor els estereotips associats al gènere.

La intervenció amb els menors no té una temporalitat definida sinó que s'adapta en funció de l'evolució particular de cada cas. La periodicitat d'atenció durant aquest any ha estat quinzenal. En els casos treballats, els adolescents han valorat positivament el procés terapèutic i l'assistència al servei s'ha situat en el 86%. Valoren especialment la proximitat i la confidencialitat de l'espai.

Servei de Projectes socioeducatius de prevenció diürna

El Servei de Projectes socioeducatius de prevenció diürna té com a finalitat oferir als infants de 6 a 12 anys de la comarca un marc educatiu i referencial on incidir en els dèficits socioeducatius, familiars i/o de l'entorn, afavorint una xarxa preventiva de proximitat a partir d'un suport escolar i/o d'activitats lúdiques i educatives. Els infants són derivats per l'escoles o els serveis d'assistència primària.

Aquest Servei s'ha ofert aquest any 2016 als municipis de La Jonquera, Sant Miquel de Fluvià i Sant Pere Pescador i han participat un total de 46 infants, amb una intervenció de 6 hores a la setmana. Un 70% dels infants han estat nens i un 30% nenes. Aquest Servei està gestionat per Suara Cooperativa.

En el marc del projecte «Tots amb salut» finançat per la convocatòria «Salut i Crisi» de Dipsalut l'any 2016 s'ha posat en funcionament el Servei Intervenció educativa (SIE) als municipis de Fortià, Vilamalla, Llançà i Cadaqués. Aquesta intervenció, executada per Càritas Diocesana de Girona, s'ha dut a terme de forma coordinada amb els projectes socioeducatius de prevenció diürna del Consell Comarcal.

Taula 18: Infants beneficiaris dels Projectes Preventius Diürns (2005-2016)

	2005	2008	2012	2013	2014	2015	2016
Sant Miquel de Fluvià	18	22	13	22	14	11	11
Sant Pere Pescador	16	22	8	32	17	14	17
La Jonquera	-	30	20	26	33	19	18
Llançà	-	22	-	-	-	12 (1)	11 (1)
Fortià	-	12	-	-	8 (1)	7 (1)	7 (1)
Vilamalla	-	-	-	-	12 (1)	5 (1)	10 (1)
Cadaqués	-	-	-	-	-	3 (1)	8 (1)
Total	34	108	41	80	80	74	82

Font: Servei de Projectes Preventius Diürns (2016)

(1) Servei d'Intervenció Educativa (SIE)

L'any 2016 la intervenció s'ha basat en 4 eixos, el treball de descoberta i identificació emocional, l'adquisició d'hàbits saludables, el treball de relaxació i la potenciació de la creativitat.

Servei de Prevenció de Drogodependències i SIDA

El Servei comarcal de prevenció de Drogodependències i SIDA té com a objectiu evitar, retardar o disminuir eventuais contactes dels infants i adolescents amb les drogues i/o reduir els problemes que se'n puguin derivar. El servei està adreçat a centres educatius, entitats juvenils, famílies i professionals de la comarca. L'entitat que presta aquest servei és l'Associació Promoció i Desenvolupament Social (PDS).

Associats a aquest servei trobem també el Servei de Mesures Educatives Alternatives a la Sanció Administrativa (SMEASA) pel consum de drogues en espais públics. Aquest servei pretén aprofitar la sanció administrativa imposada als infractors menors d'edat de la Llei Orgànica 1/1992 per a realitzar una tasca educativa orientada cap al no consum o cap a la reducció dels riscos derivats d'aquest consum. Aquest servei, que es presta als municipis de Figueres i La Jonquera en col·laboració amb la Guàrdia Urbana i Mossos d'Esquadra, ha realitzat 14 processos socioeducatius amb joves i les seves famílies durant l'any 2016. Un 79% dels menors atesos són homes. Respecte l'any anterior els casos atesos s'han reduït un 30%.

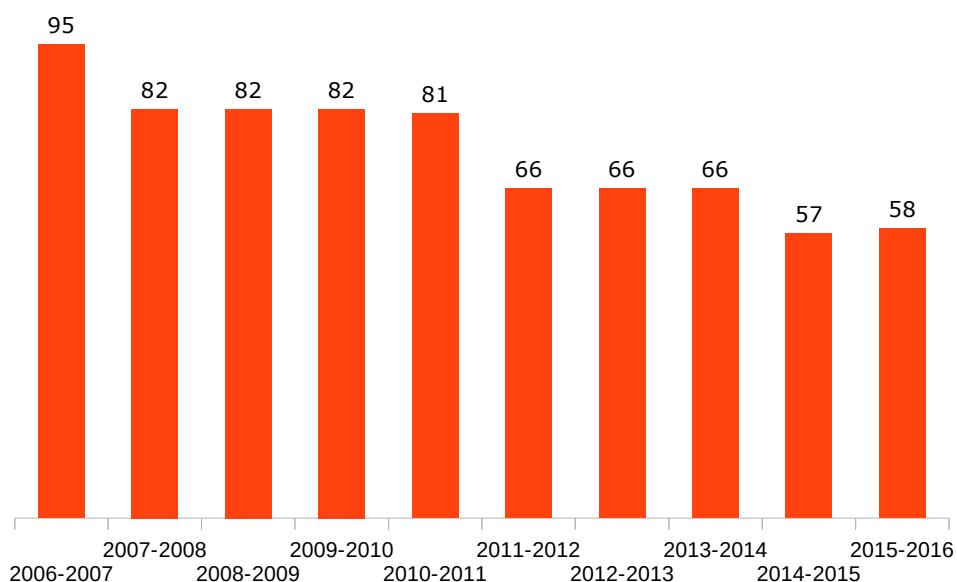
Un altre servei en l'àmbit de la prevenció de les drogodependències és el Servei d'Orientació i Assessorament sobre Drogues (SOD). Aquest va adreçat a pares, mares, joves i/o professionals que necessitin informació i/o orientació relacionada amb el tabac, l'alcohol, el cànnabis i d'altres drogues. L'any 2016 ha atès un total d'11 famílies.

Motxilla Pedagògica

La Motxilla Pedagògica és un recurs que aglutina tota l'oferta educativa que des de les diferents àrees del Consell Comarcal s'adreça als centres educatius de la comarca. Les activitats de la motxilla pedagògica són accessibles mitjançant la pàgina web del Consell i la sol·licitud per part dels centres és via telemàtica.

El curs escolar 2015-2016 s'han ofert 58 activitats. D'aquestes activitats, 41 s'adrecen a alumnat de secundària i la resta (17) a alumnes d'educació primària. El nombre de tallers sol·licitats ha estat de 53, en el quals han participat 1300 alumnes. Les activitats que s'ofereixen giren entorn els àmbits de l'educació ambiental, la interculturalitat i la cultura de la pau, el gènere i la prevenció de la violència, l'educació per la salut, el consum, els esports, el treball i la formació, la innovació i les noves tecnologies i la joventut.

Gràfic 15: Oferta d'activitats Motxilla Pedagògica (curs 2006-2007-curs 2015-2016)

Font: Motxilla pedagògica (2016)

Servei d'Atenció Psicològica en l'àmbit familiar

El Servei d'Atenció Psicològica en l'àmbit familiar ofereix suport psicològic en relació a situacions de crisi personal i familiar, centrat en la concepció sistèmica de la família, potenciant els recursos resilients, les potencialitats individuals i les capacitats parentals. El servei ofereix atenció psicològica de forma individual i/o conjunta en funció de cada demanda i del moment en el procés d'intervenció, així com assessorament a professionals sobre els processos d'intervenció.

Al llarg de l'any 2016 aquest servei ha atès 54 persones. D'aquestes, un 56% han participat en sessions individuals i un 44% en sessions grupals organitzades des del servei.

Taula 19: Persones ateses, grups terapèutics, i hores d'atenció del servei

	2006	2008	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Persones ateses	40	133	123	131	102	108	101	54
Grups terapèutics	1	1	0	1	1	1	1	0
Hores d'atenció setmanal del servei		12	12	14	16	16	16	16

Font: Servei d'atenció psicològica en l'àmbit familiar (2016)

5. L'atenció a la diversitat

Els Serveis d'Acollida tenen com a finalitat promoure la convivència i la cohesió social a la comarca, atenent i responnent les demandes i necessitats socials que planteja la població d'origen estranger. El Pla gestiona diversos serveis: Acollida; el Servei d'Oficina Itinerant d'Assessorament a l'Estranger (OIAE); el Servei d'Assessorament a Estrangers (SAE); el Servei de Consultoria i suport tècnic especialitzat; el Servei de Mediació; el Servei de Sensibilització i el Servei de Formació.

Les dades relatives a l'activitat dels diversos serveis del Pla de Ciutadania i Immigració de l'any 2016 mostren com es varen atendre un total de 786 persones, d'aquestes un 51% eren homes i un 49% dones.

L'OIAE ha atès 153 persones al llarg de l'any 2016 de les quals un 50% eren homes i el 50% dones. Pel que fa a la tipologia de demandes, un 44% tenia a veure amb arrelaments, un 37% a peticions relacionades amb les renovacions de permisos de residència i treball i un 8% amb reagrupaments familiars.

Pel que fa a l'assessorament a persones estrangeres, s'han atès 657 demandes. Les principals demandes ateses estaven relacionades, en un 23% dels casos amb informes d'estrangeria, en un 19% a sol·licituds de residència (arrelaments), en un 16% a gestions relacionades amb la renovació de permisos de residència, en un 8% dels casos a consultes relacionades a l'accés a la nacionalitat espanyola, en un 8% dels casos amb consultes sobre el règim comunitari i en un 7% amb reagrupaments.

Taula 20: Atencions del Pla Territorial de Ciutadania i Immigració (2004-2016)

	2004	2008	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Nombre d'atencions	55	352	821	1259	1371	1603	836	939
Persones ateses	-	-	-	-	1109 47% homes; 53% dones	981 45% homes; 55% dones	497 50,5% homes; 49,5 dones	-
OIAE	-	308	422	377	347	240	117	153
Servei consultoria i suport tècnic	-	-	132	391	309	201	151	96
Mediacions	254	480 + (3061 salut)	517	486	644	283 (1)	354	336
Col·laboracions	-	-	-	90	37	12	10	-
Suport a Entitats	-	60	76	51	53	46	5	7

Font: Pla Territorial de Ciutadania i Immigració (2015)

(1) No hi ha comptabilitzades les intervencions fetes al municipi de Roses

Al llarg de l'any 2016 s'han atès un total de 96 consultes de professionals del Consell Comarcal i altres municipis, el que ha representat una mitjana mensual de 8 casos. Entre aquest destaquen les consultes referides als informes d'estrangeria (37%); arrelaments (16%) i consultes referents a la situació de persones comunitàries (12%).

D'altra banda, els serveis i professionals que més han contactat aquest servei al llarg de l'any 2016 han estat en una proporció elevada els SBAS de la comarca (45%), seguit pels ajuntaments de la comarca (39%) i altres serveis (16%).

L'any 2016 el nombre d'informes d'estrangeria tramitats s'ha incrementat significativament respecte l'any anterior, com a conseqüència de les dificultats per renovar els permisos de residència i treball que afronten les persones estrangeres i a la situació econòmica del país. S'han emès 85 propostes d'Informe de valoració del grau d'integració social per a l'arrelament social (INF02), i 11 propostes d'Informe de valoració de l'esforç d'integració per a la renovació de les residències temporals (INF03). Un 66% dels informes s'han emès a homes i un 34% a dones.

Durant l'any 2016 s'ha donat continuïtat al Servei de Primera Acollida a la comarca, amb l'objectiu de proporcionar a les persones nouvingudes una major autonomia, ajudar-les en el seu procés d'inserció social, principalment en el moment de la seva arribada al municipi.

La Fundació Ser.Gi ha estat l'entitat col·laboradora que ha ofert els mòduls B i C d'acollida als municipis de Sant Pere Pescador i Roses. 48 persones han assistit a la formació, de les quals el 75% han finalitzat els cursos i han rebut un certificat d'aprofitament. Un 60% dels participants han estat dones.

6. L'atenció a les dones

Servei d'Informació i Assessorament a les Dones

El SIAD de l'Alt Empordà és un punt d'informació, formació i assessorament sobre tots aquells temes, serveis, activitats, ajuts i recursos d'interès per a les dones, ja siguin del mateix Consell Comarcal com també d'altres entitats, institucions, ajuntaments i associacions de la comarca i de fora d'aquesta. L'objectiu principal d'aquest servei és facilitar l'accés de les dones a la informació dels serveis i recursos, potenciar la seva participació a la vida pública i l'associacionisme femení. El SIAD ofereix, a més del servei d'informació general, assessorament jurídic sobre qüestions laborals, estrangeria i violència de gènere, i serveis d'atenció especialitzada en l'àmbit de la violència de gènere.

L'any 2016 el SIAD ha atès 146 dones, de les quals 8 han rebut assessorament jurídic especialitzat en violència de gènere a través del recurs especialitzat. Respecte l'any 2015 s'ha mantingut estable el nombre de dones ateses després de tres anys consecutius en que les dades d'atenció del SIAD han disminuït significativament.

Taula 21: Dones ateses pel SIAD, i els principals serveis adscrits (1)

	2006	2008	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Dones ateses pel SIAD	-	117	286	389	329	267	144	146
Dones ateses per l'assessorament legal violència de gènere	-	45	24	27	18	13	11	8
Participants espai terapèutic grupal	-	17	-	9	9	10	7	-
Dones ateses pel SAP (2)	-	55	102	111	81	82	89	89
Professionals formats	15	-	-	20	-	4	27	102

Font: SIAD (2016)

(1) Les dades no inclouen el SIAD de Roses. El municipi compta amb aquest servei des de l'any 2011.

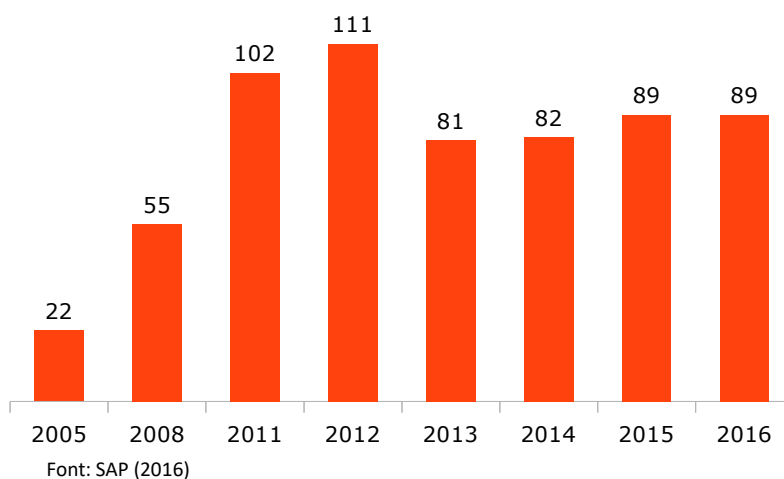
(2) Servei d'Atenció Psicològica

Servei d'Atenció Psicològica (SAP)

El SAP està adreçat a dones que viuen o han viscut situacions de violència de gènere, amb l'objectiu d'orientar, donar suport i tractament psicològic per a la recuperació de la dona i dels seus fills/es que pateixen o han patit situacions de maltractament físic i/o psicològic en l'àmbit familiar.

Pel que fa al nombre de casos atesos, l'any 2016 han estat un total de 89, dada que es manté estable respecte l'any anterior.

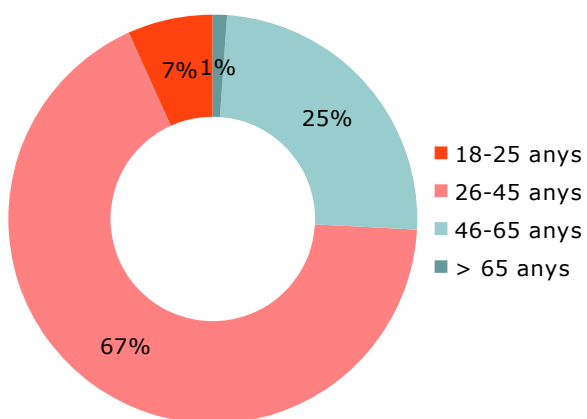
Gràfic 16: Nombre de dones ateses pel SAP

És rellevant, com mostren les dades, assenyalar com en el 54% dels casos la intervenció s'ha centrat en un procés terapèutic i en un 17% s'han realitzat assessoraments a les dones que són ateses per aquest servei. Aquesta tendència és manté estable en relació als anys precedents.

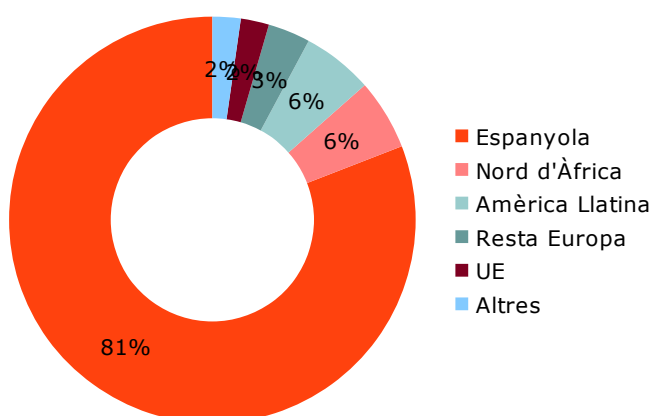
Un any més, la franja d'edat amb major presència al servei d'atenció psicològica es correspon a la situada entre els 26-45 anys (67%) seguida de la franja d'edat situada entre 46-65 anys (25%). El nombre de dones ateses en les franges d'edat més jove i més gran es mantenen estables respecte l'any passat.

Gràfic 17: Dones ateses pel SAP per grups d'edat (2016)

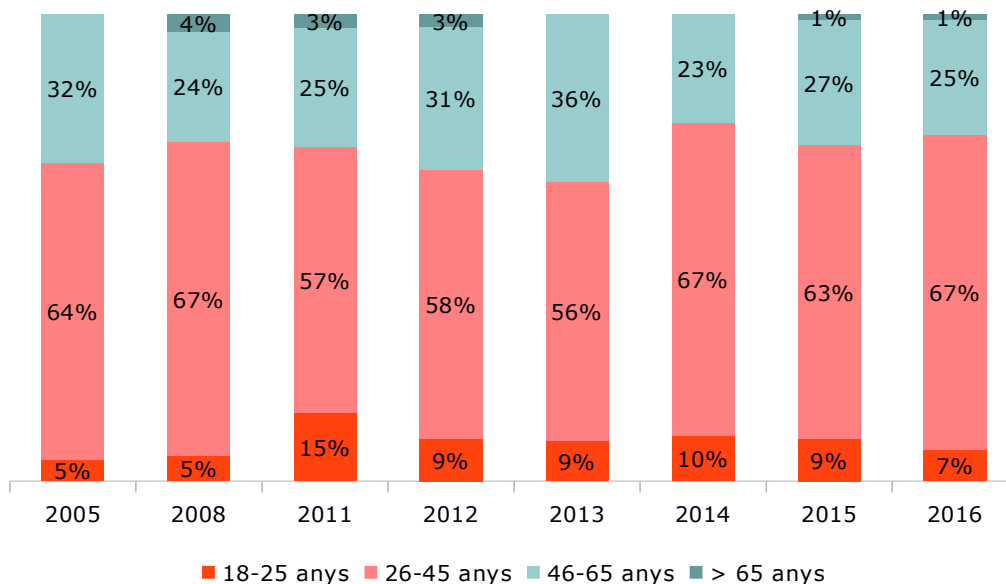
Font: SAP (2016)

Gràfic 18: Dones ateses pel SAP per origen (2016)

Font: SAP (2016)

Gràfic 19: Percentatge dones ateses pel SAP per grups d'edat (2005-2016)

Font: SAP (2016)

En relació al tipus de maltractament que han patit les dones ateses per aquest servei es pot observar com majoritàriament aquest és de caràcter psicològic (64%), tipus de maltractament que ha anat en augment en els casos atesos des de la posada en funcionament del servei. Per contra el maltractament físic i sexual dels casos atesos ha tendit a disminuir, malgrat que l'any 2016 representa el 29% i el 8% respectivament.

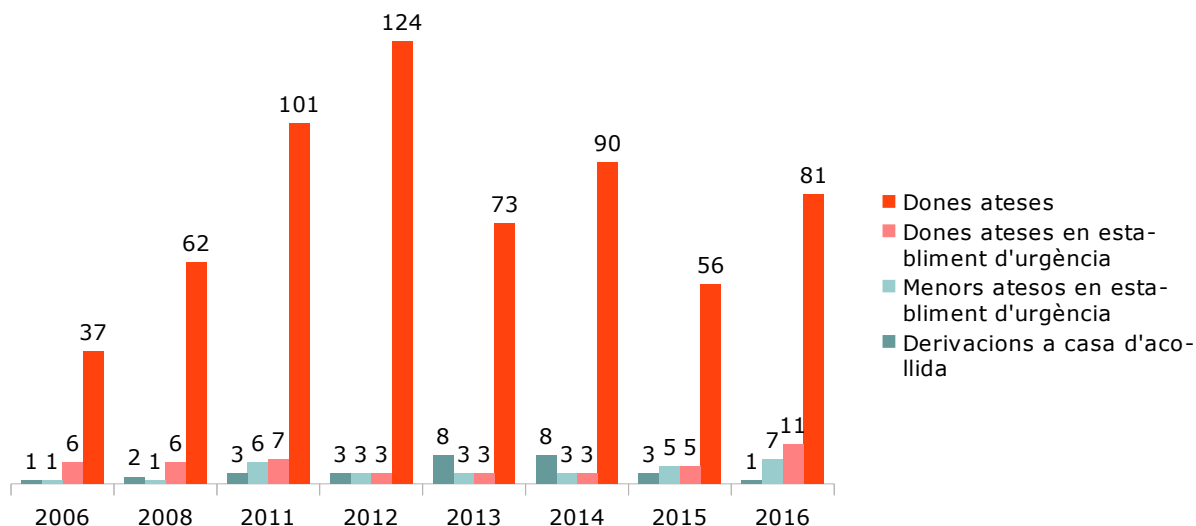
Pel que fa a la durada del maltractament de les dones ateses l'any 2016 un 34% l'han patit entre 3 i 10 anys, mentre que un 36% més d'11 anys seguits.

Servei de Resposta Urgent (SRU)

El SRU per a les dones i els seus fills/es que es troben en situacions de violència de gènere té com a finalitat oferir sistemes de resposta immediata, fora dels horaris d'atenció al públic, per a les dones que es troben en situacions de violència i per als seus fills i filles.

El SRU ha atès un total de 81 dones durant l'any 2016, un 69% més respecte l'any anterior. D'aquestes 11 dones i 7 menors d'edat s'han acollit en un establiment d'acolliment d'urgència. També s'ha derivat 1 dona a casa d'acollida.

Gràfic 20: Nombre de dones i fills/es ateses pel SRU, establiments d'urgència i derivacions a casa d'acollida

Font: SRU (2016)

Servei telefònic d'atenció i protecció per a víctimes de violència de gènere (ATENPRO)

L'ATENPRO és un recurs que ofereix a les víctimes de la violència de gènere, que disposen d'una ordre de protecció, una atenció immediata i a distància, assegurant una resposta ràpida front les eventualitats que els puguin passar, les 24 hores del dia, els 365 dies de l'any.

L'any 2016 s'han gestionat 36 ATENPRO, el que en relació a l'any anterior suposa una increment del 12%. D'aquests ATENPRO gestionats, 12 han estat donats d'alta l'any 2016 i en 24 casos les usuàries del servei estaven en seguiment des d'anys anteriors.

7. La promoció de l'autonomia i l'atenció a la dependència

Serveis de promoció de l'autonomia i atenció a la dependència

Els serveis de promoció de l'autonomia i atenció a la dependència estan adreçats a cobrir les necessitats de les persones dependents i complir els requisits fixats per Llei de Dependència (LAPAD)⁴.

La sol·licitud de la Llei de la Dependència és la porta d'accés als recursos de Llei de dependència. Totes les persones interessades en rebre un recurs contemplat a la Llei han de presentar una sol·licitud, s'ha de valorar el seu grau de dependència i han de disposar d'un Programa Individual d'atenció (PIA).

La comarca de l'Alt Empordà té un referent comunitari de la Llei de Dependència que cobreix els territoris de l'Alt Empordà, Figueres ciutat i Baix Empordà (tret dels municipis de Sant Feliu de Guíxols i de Palafrugell). La seva tasca és supervisar el conjunt dels plans de treball vinculats a les sol·licituds de dependència que fan els Serveis Bàsics d'atenció social en el territori i fer el corresponent enllaç amb els serveis territorials de departament de Treball, Afers socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya.

⁴ Llei 39/2006 de promoció de l'Autonomia personal i l'Atenció a les persones en situació de dependència

A l'Alt Empordà hi ha 1.804 PIA actius vinculats a la Llei de Dependència, dels quals en un 65% dels casos la titular és una dona. L'any 2016 la taxa de persones majors de 65 anys residents a la comarca amb PIA actiu és del 10% (Dones 12%; Homes 7,5%).

L'any 2016 s'han registrat 200 sol·licituds de valoració de dependència, que representen un 10% més respecte l'any anterior i confirma la tendència al creixement de sol·licituds iniciada l'any anterior. Aquesta tendència també s'observa en els PIA realitzats.

Taula 22: Sol·licituds tramitades, valoracions amb dret a PIA, PIA realitzats, i PIA revisats a la comarca

	2008	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Sol·licituds tramitades (1)	800	513	340	199	156	183	200
Valoracions amb dret PIA (2)	470	877	533	240	209	445	465
PIA realitzats (3)	393	633	767	323	213	364	442
Revisions Grau dependència	-	212	162	72	85	117	64
Taxa +65 amb PIA actiu	Nd	Nd	Nd	Nd	Nd	Nd	10%

Font: PRODEP (2016)

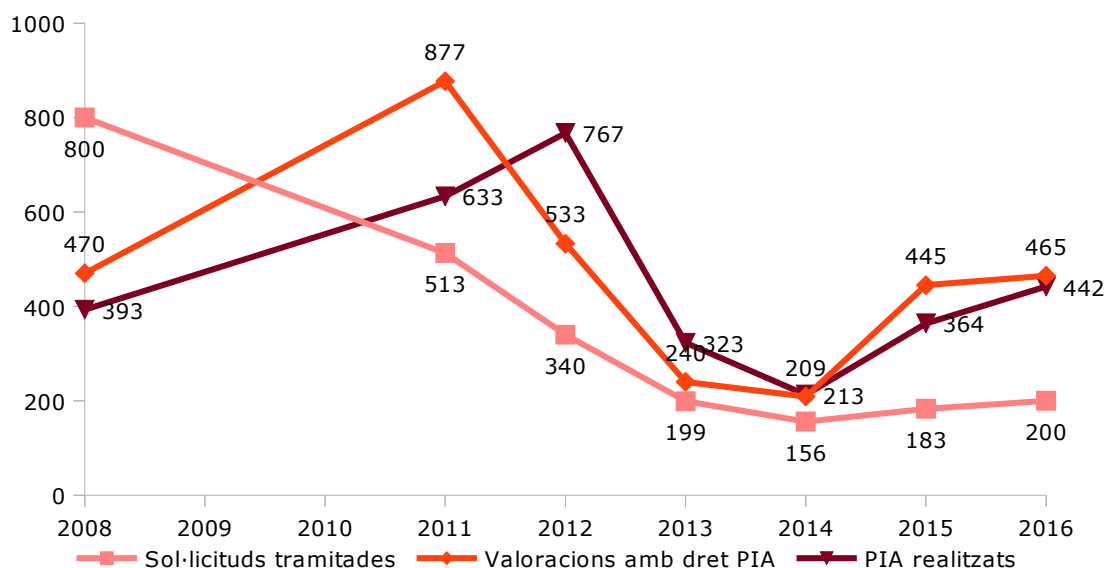
(1) Noves sol·licituds de la Llei de dependència

(2) Les valoracions amb dret a PIA inclouen la valoració de les noves sol·licituds i les valoracions de revisió de grau

(3) Inclou els PIA realitzats a partir de noves sol·licituds i els PIA modificats a partir de canvis de grau

Com la resta d'indicadors, el nombre de PIA realitzats enguany també ha experimentat un increment respecte l'any anterior. Aquest fet es pot explicar perquè des de l'any anterior s'estan realitzant PIA sobre les valoracions de grau 1 com a conseqüència de l'entrada d'aquest grau en el desplegament de la Llei de la Dependència.

Gràfic 21: Sol·licituds tramitades, valoracions amb dret a PIA i PIA realitzats

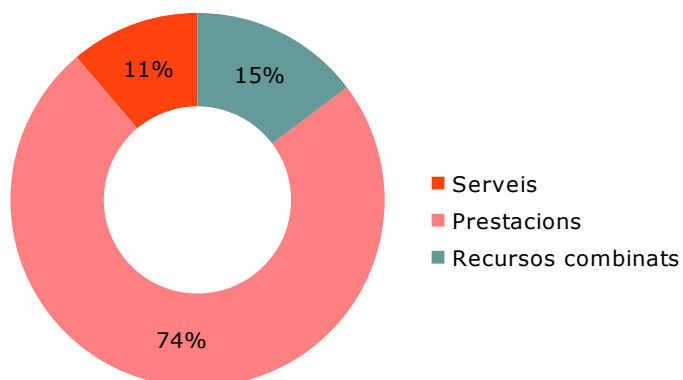

Font: PRODEP (2016)

És interessant destacar el fet que l'any 2016, del conjunt de recursos vinculats als PIA, un 74% són prestacions, i només un 11% serveis. El 15% restant són recursos combinats, que inclouen alguna prestació econòmica i algun servei. Com en anys anteriors, aquesta distribució s'han mantingut en línies generals, de

manera que les prestacions econòmiques representen la majoria d'ajuts vinculats a la Llei de Dependència.

Gràfic 22: Recursos tramitats a partir dels PIA segons tipus (2016)

Font: PRODEP (2016)

Pel que fa a l'evolució dels graus de dependència de les valoracions amb dret a PIA realitzades des que és vigent la Llei de la dependència es destacable l'augment del percentatge de valoracions de grau 1 i 2 realitzades des de 2008, i per contra el descens de les de grau 3.

Taula 23: Evolució del nombre de sol·licituds valorades amb dret a PIA segons grau de dependència (%)

	2008	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Grau 1	3%	32%	4%	0%	3%	39%	38%
Grau 2	20%	38%	55%	61%	55%	31%	35%
Grau 3	77%	30%	41%	38%	43%	31%	26%

Font: PRODEP (2016)

Servei d'ajuda a domicili (SAD social)

El SAD social és un servei integral, polivalent i comunitari, orientat a persones i famílies que presenten problemes per a la realització de les activitats elementals de la vida quotidiana i mancances en la pròpia estructura educativa de la família, que es presta a través de Suara Cooperativa. Enguany ha prestat servei a 295 persones, amb un dedicació total de 14.306,5 hores anuals. Aquesta dada suposa una atenció mitjana de 4 hores mensuals per persona. Un 57% de les persones ateses eren dones i el 43% homes.

Taula 24: Evolució del nombre de famílies i persones usuàries del SAD (social)

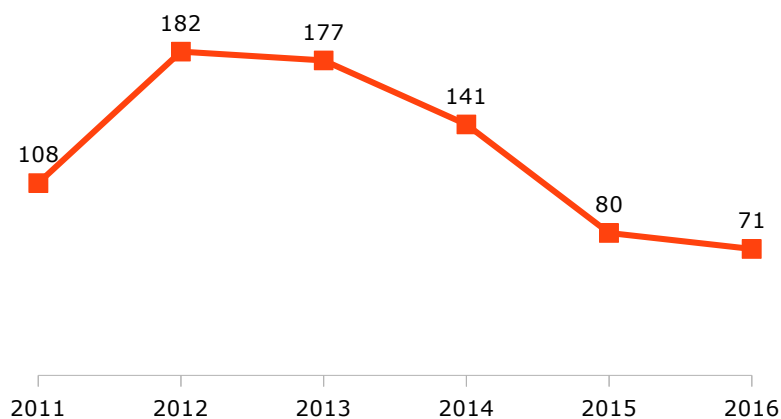
	2004		2008		2011		2012		2013		2014		2015		2016	
Unitats familiars	-		-		87		157		85		88		113		147	
Persones ateses	H	D	H	D	H	D	H	D	H	D	H	D	H	D	H	D
	73	113	68	131	41	94	67	85	67	81	71	81	111	115	128	167

Font: Serveis Socials Bàsics (2016)

Servei d'ajuda a domicili (SAD dependència)

El SAD dependència és una de les accions de desplegament de la Llei de Dependència, que es presta a través de l'empresa Suara Cooperativa. Enguany s'ha prestat servei a 71 persones, amb un dedicació total de 11.400 hores anuals. Aquesta dada suposa una atenció mitjana de 13 hores mensuals per persona beneficiària. Un 73% de les persones ateses han estat dones.

Gràfic 23: Evolució del persones beneficiaries del SAD (dependència)

Font: Serveis Socials Bàsics (2016)

Servei de Teleassistència domiciliària

El Servei de teleassistència domiciliària dóna cobertura a les persones residents i empadronades a la comarca, tret del municipi de Figueres que compta amb el servei propi, a partir de 75 anys, que viuen soles i que es troben en una situació de fragilitat o tenen patologies mèdiques de risc, per tal de garantir la comunicació permanent amb una central de control en disposició d'atendre qualsevol eventualitat. Aquest servei es presta en conveni amb la Diputació de Girona a través de l'empresa Televida Servicios Sociosanitarios.

El servei ha atès l'any 2015 a 976 llars de la comarca, que representen 1.022 persones ateses, amb un ràtio de cobertura del 5,7%. Des de l'any 2004 el nombre de llars ateses i aparells instal·lats ha crescut significativament, passant de 37 als 976 actuals, degut principalment a l'ampliació del nombre d'aparells dels quals disposa el servei. Aquest servei ha gestionat un 46.444 trucades i 948 urgències durant l'any 2016. El perfil majoritari de la persona usuària és el d'una dona, major de 85 anys, que viu sola.

Taula 25: Evolució del nombre de persones ateses pel servei de Teleassistència

	2004	2008	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Sol·licituds tramitades	-	269	195	310	195	250	312	nd
Aparells instal·lats	-	192	193	290	158	229	228	250
Llars ateses	37	204	507	729	783	897	934	976
Urgències ateses	-	-	-	-	-	871	699	948
Ràtio de cobertura (1)							5,3%	5,7%

Font: Servei de teleassistència domiciliària (2015)

(1) Memòria 2016 del Servei local de teleassistència (Televida)

Servei d'Ajudes Tècniques a domicili

El Servei d'ajudes tècniques a domicili té per objectiu facilitar un conjunt d'aparells i equips ortopèdics que permeten a la persona poder tenir un major grau d'autonomia per realitzar les activitats de la vida diària bàsiques, instrumentals i avançades, i que permeten aconseguir la integració i participació de la persona en l'entorn en què viu i s'interrelaciona. Aquest servei, que l'any 2016 ha comptat amb 225 aparells, complementa l'atenció a les persones amb dependència en els seus domicilis.

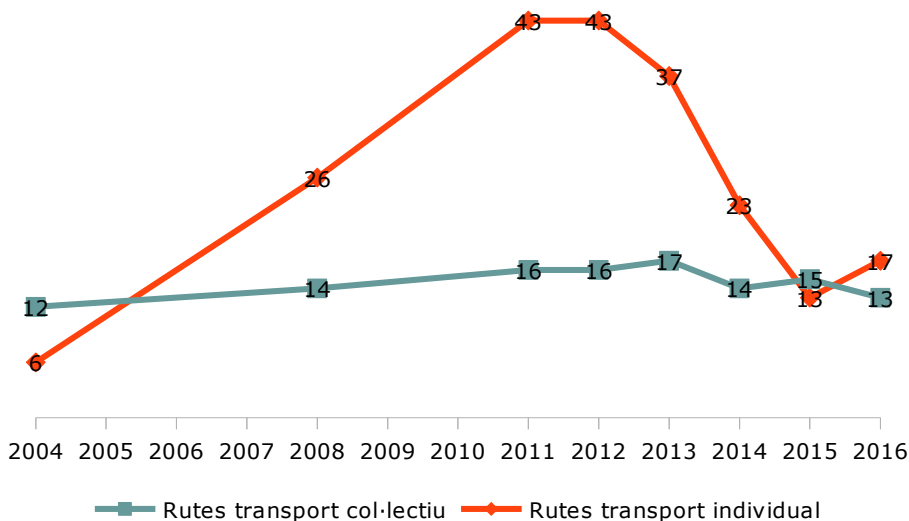
Enguany el servei ha atès 221 persones, xifra que es manté pràcticament estable respecte l'any anterior. Pel que fa al sexe de les persones usuàries, l'any 2016 les dones representen el 62% de les ajudes, i els homes el 38% restant.

Subvencions per a donar suport al finançament del transport de les persones discapacitades, amb mobilitat i autonomia reduïdes

El Consell Comarcal compta amb una línia de subvencions destinada a donar suport al finançament del transport de les persones discapacitades, amb mobilitat i autonomia reduïdes.

L'any 2016 s'han subvencionat un total de 13 rutes de transport col·lectiu impulsades per entitats i ajuntaments de la comarca i 17 sol·licituds individuals. En total, s'han atès 128 persones a través d'aquest servei. L'evolució de les dades d'atenció mostren com les sol·licituds individuals han disminuït significativament els darrers anys i per contra les de transport col·lectiu s'han mantingut estables.

Gràfic 24: Evolució de les atencions del servei de transport adaptat segons tipus

Font: Subvencions transport adaptat (2016)

La major part de les persones usuàries del servei de transport adaptat tenen més del 65% de discapacitat. Pel que fa a la destinació dels usuaris que utilitzen el servei de transport adaptat, es pot destacar com una part important assisteixen als Centres de Dia per a gent gran que hi ha a la comarca i als diferents serveis per a persones discapacitades psíquiques de la Fundació Altem, ubicats a Figueres i al Far d'Empordà.

Servei d'atenció a domicili a persones amb dependència i suport als cuidadors

El Servei d'atenció a domicili a persones amb dependència té per objectiu fomentar l'estada de la persona amb demència i/o altres dependències en el seu entorn i millorar la qualitat de vida de les persones afectades, dels seus cuidadors/es principals i de la família en general, a través de l'orientació, el suport psicològic i emocional, i l'estimulació cognitiva de la persona afectada que ofereixen professionals especialitzats.

L'any 2016, el servei va atendre 173 famílies al conjunt de la comarca. Aquesta xifra ha crescut un 11% respecte l'any anterior. Com en els darrers anys, s'ha detectat el fet que les atencions van adreçades majoritàriament a processos crònics, és a dir, aquells causats per malalties que requereixen una atenció complexa al llarg del temps i generen situacions de dependència, limitacions en la qualitat de vida, que tenen importants efectes psicològics, socials i econòmics en les famílies.

Grups de suport per a familiars cuidadors de persones amb dependència

Els grups de suport tenen com a principal objectiu millorar la qualitat de vida de les persones afectades de dependència i els seus familiars. Aquests esdevenen espais de relació, formació i intercanvi d'experiències entre persones amb situacions i necessitats similars. L'any 2016, hi han participat 79 persones, repartides en 8 grups organitzats en diferents municipis de la comarca. Un 90% del participants en els grups han estat dones.

Taula 26: Evolució del nombre de grups de suport a persones cuidadores i participants

	2008	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Persones	55	87	41	72	79	63	79
Grups de suport	5	8	3	7	7	8	8

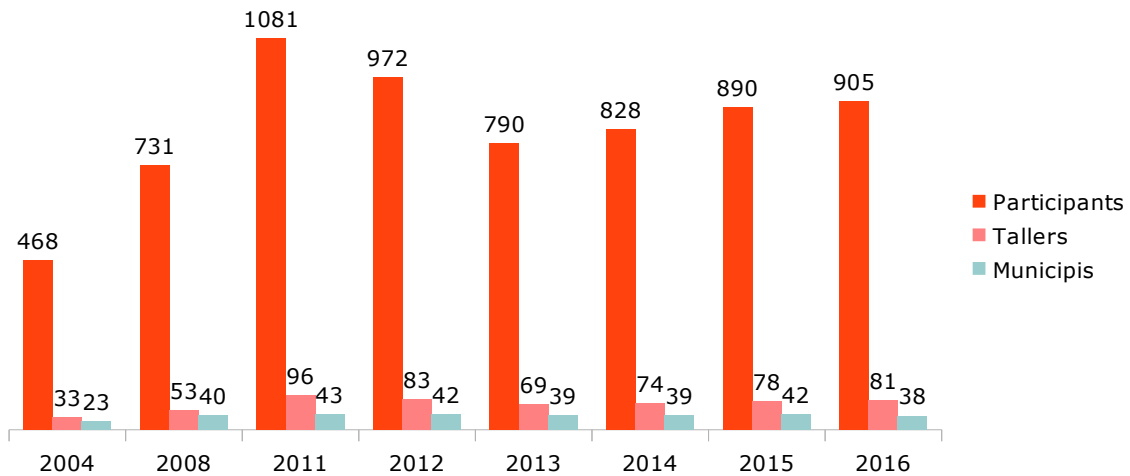
Font: Àrea de Benestar (2016)

Tallers de memòria i gimnàstica

Els Tallers de memòria i gimnàstica són un recurs que s'ofereix als ajuntaments per fomentar la promoció de la salut i un envelliment actiu i satisfactori a partir de l'exercici físic i mental de la població major de 60 anys de la comarca. Des de la posada en funcionament d'aquest servei l'any 2003, s'ha produït un creixement anual força estable, tant pel que fa al nombre de participants, com en relació al volum de tallers organitzats i de municipis que sol·liciten aquesta activitat a l'àrea de Benestar del Consell Comarcal.

L'any 2015, 905 persones han participat en 81 tallers que s'han organitzat en 38 municipis de la comarca. D'aquests tallers, el 70% han estat tallers de memòria i el 30% tallers de gimnàstica. Un 90% dels participants han estat dones.

Gràfic 25: Evolució del nombre de Tallers de memòria, de participants i de municipis

Font: Tallers de memòria (2016)

8. Espais de treball en xarxa

Pla per a la Inclusió i la Cohesió social de l'Alt Empordà

El Pla per a la Inclusió és una eina de treball estratègica del Consell Comarcal que estableix les prioritats per millorar les condicions de vida de les persones i reforçar la cohesió social en el territori. Amb aquest compromís orientat a garantir unes condicions de vida dignes a tots els residents de la comarca, el Consell Comarcal de l'Alt Empordà, els ajuntaments de la Jonquera, L'Escala, Roses i Castelló d'Empúries i prop de 20 entitats socials treballen coordinadament per impulsar les accions que preveu el Pla, que es despleguen a la comarca.

L'any 2016 l'Equip Tècnic d'Inclusió (ETI) del Consell Comarcal ha continuat fent el seguiment de les accions del Pla, i en alguns casos executant-les directament. Aquest procés l'ha dut a terme amb el suport de la Comissió de seguiment i avaluació del Pla, que està formada per tècnics del consell comarcal i de les diferents administracions impulsores de la iniciativa. En el marc d'aquesta Comissió, que s'ha reunit mensualment, s'ha treballat en el desplegament de les accions a curt, mig i llarg termini previstes. Durant l'any 2016 s'ha elaborat el tercer Informe de seguiment d'execució del Pla 2013-2016, que es pot consultar a l'espai web del Pla (www.inclusioaltemporda.cat).

L'estratègia de comunicació del Pla s'ha centrat en la el desenvolupament i la dinamització del web www.inclusioaltemporda.cat, i de les xarxes socials (Twitter @Aempordainclou i Canal de Youtube).

Durant l'any 2016 també s'ha realitzat el seguiment dels projectes premiats en la quarta edició del Concurs de Projectes d'Inclusió Social a l'Alt Empordà que tenia per objectiu fer emergir iniciatives innovadores en l'àmbit de la inclusió i la cohesió social i finançar projectes en el territori. En el marc d'aquest s'ha treballat conjuntament en el desplegament del projecte guardonat amb el primer premi, "Grans Experts" presentat per Càritas Diocesana de Girona.

L'any 2016 l'ETI ha impulsat el projecte +60 Alt Empordà, propostes per a un envelliment actiu, un procés participatiu de suport a la definició de polítiques i accions locals per a l'envelliment actiu promogut pel

Consell Comarcal amb la col·laboració dels ajuntaments de Borrassà, Castelló d'Empúries, L'Escala, La Jonquera, Llançà, Roses i Vilafant. En el marc d'aquest procés de reflexió s'han dut a terme tres sessions de participació amb persones +60 en cadascun dels municipis participants, amb els objectius d'acordar prioritats d'actuació i generar propostes de recomanacions per als ajuntaments, associacions i entitats i agents locals a la comarca en aquest àmbit de política pública.

Pla d'Igualtat de Gènere de l'Alt Empordà 2016 – 2019

El Pla per a la Igualtat de Gènere estableix sis objectius estratègics, diferents objectius operatius i línies d'acció orientats a promoure la igualtat d'oportunitats entre dones i homes de la comarca. Aquest nou Pla, aprovat el mes de novembre de 2016 pel Ple del Consell Comarcal, dona continuïtat al treball iniciat fa deu anys, amb el primer Pla Comarcal de promoció de les polítiques d'igualtat 2005-2007. Des d'aleshores, el Consell Comarcal ha comptat amb el Pla de Comarcal de promoció de les polítiques d'igualtat 2008-2011 i el Pla d'Igualtat de Gènere de l'Alt Empordà 2013-2016.

L'any 2016 s'ha elaborat un nou Pla i s'han posat en marxa diferents accions. Cal destacar, la creació d'un equip tècnic expert en gènere a nivell comarcal que dona suport als professionals de l'àrea de Benestar, a d'altres àrees de l'organització comarcal i als ajuntaments; el reforç en la coordinació i el treball en xarxa dels espais tècnics de treball com la Taula Comarcal de Violència de Gènere, la Taula Comarcal de Prostitució i la Taula de Mutilació Genital Femenina i Matrimonis Forçats; i la programació d'una formació en prevenció de violència masclista per a dones de diverses comunitats en col·laboració amb la Fundació Cepaim.

Taula per a la Inclusió i la Cohesió social de l'Alt Empordà

La Taula per a la Inclusió i la Cohesió social de l'Alt Empordà, que va començar a reunir-se l'any 2010, es va constituir formalment el dia 11 de desembre de l'any 2012 com a Consell Supramunicipal de Serveis Socials, un òrgan col·legiat de participació comunitària amb funcions d'assessorament, consulta, proposta i participació en matèria de serveis socials en l'àmbit territorial de la comarca.

Actualment formen part de la Taula una vintena d'entitats de diferents àmbits. D'acord amb el reglament acordat per les entitats els objectius d'aquest espai són: esdevenir l'espai de representació de les entitats del tercer sector de la comarca, per tal d'afavorir un ús compartit de recursos i coneixement del que disposa el teixit associatiu i l'administració pública; millorar el coneixement de la realitat social del territori a través de l'experiència dels diferents agents (públics i privats) que duen a terme accions de caràcter inclusiu, i apropar el treball de les entitats a la ciutadania en general. La Taula també és l'òrgan de participació de les entitats en el Pla d'Inclusió. En aquest marc, la Taula ha col·laborat en el desplegament de les accions de les quals n'és responsable. Per a fer-ho s'han organitzat diferents grups de treball responsables d'executar cadascuna de les accions.

L'any 2016 la Taula ha elaborat l'Informe Social 2015 amb la voluntat, tant de les entitats socials com de l'administració comarcal, de facilitar informació periòdica de l'evolució de la realitat social de la comarca i al compromís de compartir informació sobre el territori. Aquest informe s'ha elaborat amb dades facilitades pel conjunt d'entitats participants.

Durant l'any 2016 la Taula també ha desenvolupat diferents accions de sensibilització sobre el voluntariat social a la comarca. En aquest marc ha organitzat la tercera Jornada de formació sobre gestió d'equips i voluntariat a la comarca, que es va celebrar a Roses i va comptar amb la participació de 110 persones.

Comissió Comarcal de Violència de gènere de l'Alt Empordà

La Comissió Comarcal de Violència de gènere, òrgan constituït el 30 de març de 2006, és un espai de treball tècnic que té com a objectiu informar de les actuacions que els diferents serveis duen a terme en l'àmbit de la violència de gènere a la comarca. També té entre els seus objectius, coordinar les actuacions dels diferents serveis per oferir una atenció integral a les víctimes i als seus fills i filles, evitant-ne les victimitzacions secundàries i afavorint el seu procés de recuperació. Aquesta intervenció requereix un compromís multidisciplinari i interinstitucional que, amb la seva actuació coordinada, doni una resposta efectiva al greu problema de la violència de gènere i del seu entorn familiar.

La comissió comarcal de violència de gènere de l'Alt Empordà s'ha reunit en 3 ocasions al llarg de l'any 2016 amb l'objectiu de coordinar les actuacions dels diferents serveis i entitats que actuen a la comarca contra la violència masclista contra les dones.

Taula de treball comarcal sobre la Prostitució

L'any 2010, es va crear la Taula de treball comarcal sobre la Prostitució per tal d'articular un grup de treball per millorar les intervencions que es duen a terme amb col·lectius de dones que provenen d'entorns relacionats amb aquesta activitat. Al llarg de l'any 2016 s'ha reunit en 3 ocasions per coordinar i compartir informació i recursos.

Consell Consultiu de la Gent Gran de l'Alt Empordà

El Consell Consultiu de la Gent Gran, adscrit orgànicament al Consell Comarcal de l'Alt Empordà, es va constituir el dia 12 de febrer de 2003 com a eina de consulta participació ciutadana de la gent gran a la comarca. Les principals activitats dutes a terme l'any 2016 han estat: la participació al Consell Territorial de la Gent Gran de la demarcació de Girona; l'assistència al Consell de la Gent Gran de Catalunya; la col·laboració amb el l'Oficina de la Gent Gran Activa del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies en el desplegament de la Comissió de Seguiment del 7è Congrés Nacional de la Gent Gran i l'organització de vuitena Trobada de la Gent Gran de l'Alt Empordà, celebrada al municipi de Roses.

Treball en xarxa i gestió del coneixement

Al llarg de l'any 2016, diversos professionals de l'Àrea de Benestar han participat en espais de treball en xarxa que es relacionen en el quadre següent:

Taula 27: Espais de treball en xarxa (2016)

- Treball transversal en la pròpia administració comarcal: Taula Comarcal de Salut i Taula d'Ocupació Juvenil.
- Patronat de la Fundació Privada ALTEM, per designació del Consell Comarcal de l'Alt Empordà
- Patronat Fundació Tutelar de l'Alt Empordà, per designació del Consell Comarcal
- Comissió Interdisciplinària Mixta Sociosanitària Alt Empordà (CIMSS).
- Comissió operativa i/o representativa del Pla Educatiu d'Entorn de Castelló d'Empúries i de Roses.
- Comissió de Seguiment del Protocol d'Actuació en els casos de violència masclista i de gènere de la demarcació de Girona en representació dels consells comarcals de la demarcació de Girona.
- Grup de treball Protocol de prevenció a la mutilació genital femenina i Protocol per l'abordament dels matrimonis forçats
- Grup de treball Protocol de coordinació contra els abusos sexuals i altres maltractaments a infants i adolescents Maltractaments i abusos sexuals a la infància i a l'adolescència
- Grup de treball Protocol d'actuació contra el maltractament a les persones grans, coordinat per l'Àrea de Benestar del Consell Comarcal.
- Taula de Treball en Xarxa de l'Ajuntament de la Jonquera
- Taula de Treball en Xarxa de l'Ajuntament de Llançà

- Consell Assessor Tècnic del Consorci d'Acció Social de Catalunya
- Comissió de Treball contra l'Absentisme escolar de l'Ajuntament de Figueres
- Taula municipal de conflictivitat juvenil de l'Ajuntament de Figueres.
- Comissió de coordinació socioeducativa
- Taula Territorial d'Infància de Girona
- Taula tècnica per l'impuls del model d'atenció social i sanitària integrada a l'Alt Empordà
- Taula de treball de prostitució de la Jonquera
- Taules de prevenció i seguiment per la prevenció de la Mutilació Genital Femenina de l'Alt Empordà
- Comissió Absentisme escolar de l'Ajuntament de Castelló d'Empúries
- Comissió prevenció de la delinqüència juvenil de Castelló d'Empúries
- Taula de coordinació Grup motor Programa DIPSALUT "TOTS AMB SALUT"
- Sensibilització prevenció comunitària per part de l'EAIA a les Àrees Bàsiques de Salut: La Jonquera, Bàscara, Peralada, Roses-Castelló d'Empúries. També amb l'equip de llevadors/es de l'Hospital de Figueres. Comissió Socio-Educativa de l'Alt Empordà amb l'EAP de l'Alt Empordà, Serveis socials bàsics de la comarca i Figueres, l'EAIA comarcal i la tècnica de programes d'Infància del Consell Comarcal.

D'altra banda, al llarg de l'any 2016 l'Àrea de Benestar ha col·laborat en els següents projectes i programes que es recullen en la taula següent:

Taula 28: Col·laboració en projectes i programes (2016)

- Col·laboració entre l'Ajuntament de Figueres, el Consell Comarcal de l'Alt Empordà, Càritas Interparroquial de Figueres, Càritas Diocesana de Girona i Creu Roja de Figueres per a la realització del projecte Centre de Distribució d'Aliments.
- Col·laboració entre el Consell Comarcal de l'Alt Empordà i l'Associació per a la Formació Cultural per a la Gent Gran de l'Alt Empordà pel desplegament del cicle de conferències en el marc de les Aules de formació cultural de la Gent Gran a la comarca.
- Col·laboració amb la Universitat de Girona per l'acollida d'alumnes en pràctiques de Treball Social, Educació Social i Pedagogia
- Col·laboració amb l'IES Ramon Muntaner per l'acollida d'alumnes en pràctiques del Cicle Formatiu d'Integració Social.
- Participació en el programa "Compartint taula" promogut per l'Associació Catalana de Recursos Assistencials (ACRA), l'Associació Catalana de Municipis i Comarques (ACM), la Federació de Municipis de Catalunya (FCM), i el Departament de Benestar Social i Família, amb l'objectiu de proporcionar gratuïtament àpats a persones grans amb problemàtica social i/o econòmica, aprofitant els serveis de menjador de les residències i centres de dia associats a ACRA i adherits als programes.

Finalment, l'Àrea de Benestar del Consell Comarcal ha elaborat i/o participat al llarg de l'any 2016 en els estudis, investigacions, publicacions i jornades que es relacionen a continuació:

Taula 29: Col·laboració en estudis, investigacions, publicacions i jornades (2016)

- Participació en diferents sessions del Cicle Formatiu d'Integració Social i d'Educació Infantil de l'Institut Ramon Muntaner de Figueres.
- Organització de la Jornada de treball i reflexió amb tècnics i representants polítics «Millora de les polítiques socials: de la reflexió a l'acció».
- Participació al II Congrés de Serveis Socials de Catalunya amb la comunicació sobre l'experiència de treball amb la metodologia Family Group Conference.
- Publicació de la recerca Diagnòstic Social de l'Espai Català Transfronterer
- Col·laboració amb el Departament de Benestar Social i Creu Roja en la realització de la formació adreçada als cuidadors de les persones que tenen la prestació de cuidador no professional.
- Participació en el projecte d'Unificació de Procediments de Treball de les Unitats de Serveis Socials dels governs locals organitzat pel Consorci d'Acció Social de Catalunya.

9. Participació en projectes europeus

Prospectiva transfronterera sanitària i social (PROSPECTSASO)

L'àrea de Benestar del Consell Comarcal de l'Alt Empordà forma part del partenariat del projecte PROSPECTSASO – Prospektiva transfronterera sanitària i social, liderat per la Universitat de Perpinyà, que compta amb el 65% de finançament del Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) a través del programa Interreg V-A Espanya-França-Andorra (POCTEFA 2014-2020).

La finalitat del projecte PROSPECTSASO és millorar el coneixement sobre la realitat social i sanitària transfronterera i els efectes frontera en públics més vulnerables (persones en situació de risc d'exclusió social, infants en risc, persones en situació de discriminació, persones grans o persones amb discapacitat, entre d'altres), per tal de respondre adequadament a les necessitats socials que presenta el nostre territori. Aquest projecte s'ha posat en marxa el mes de setembre de 2016 i estarà actiu fins a finals de l'any 2019.

Amb aquesta finalitat, el projecte reforça l'intercanvi de coneixement entre els agents transfronterers, proposa treballar millor l'atenció de problemàtiques socials emergents en el territori transfronterer i compartir bones pràctiques i metodologies de treball entre professionals de la intervenció social i sanitària.

El projecte també està orientat a generar nou coneixement en aquest àmbit orientat a construir capital social i intel·ligència col·lectiva i territorial que es compartirà mitjançant Cases Virtuals Transfrontereres que recolliran els avenços que es portin a terme en els propers 3 anys en l'àmbit de la formació de professionals, la recerca i les xarxes professionals.

El projecte PROSPECTSASO presenta 30 activitats diferents que es desplegaran en el territori transfronterer en els propers anys. Més de 20 professionals de l'àrea de Benestar del Consell Comarcal estan participant en les diverses activitats d'aquest projecte transfronterer.

Diagnòstic Social de l'Espai Català Transfronterer

L'any 2016 s'ha finalitzat i publicat el «Diagnòstic Social de l'Espai Català Transfronterer» elaborat per l'Equip Tècnic d'Inclusió de l'àrea de benestar del Consell Comarcal. Aquesta recerca és un nou instrument d'observació social orientat a empènyer la cooperació transfronterera en l'àmbit social. L'elaboració d'aquest diagnòstic s'ha plantejat amb la voluntat de facilitar elements d'anàlisi i reflexió que permetin fer avançar aquest treball de cooperació transfronterera en l'àmbit de la intervenció social i de l'atenció a les persones en aquest territori.

Aquesta recerca s'ha dut a terme en el marc d'un partenariat amb l'*Institut Régional du Travail Social de Perpignan (IRTS)*, i ha estat cofinançada per la convocatòria de l'any 2015-16 de la Generalitat de Catalunya de subvencions pluriennals Eurodistricte per al desenvolupament de projectes de cooperació en l'Espai Català Transfronterer. L'informe final de la recerca es pot descarregar a través del web de l'àrea de Benestar (www.inclusioaltemporda.cat/portal/cooperacio-transfronterera/)

Microprojecte transfronterer «Bones Pràctiques en Capacitació Parental per a famílies en risc d'exclusió social a l'Espai Català Transfronterer»

El Consell Comarcal de l'Alt Empordà en partenariat amb l'*Institut Régional du Travail Social de Perpinyà (IRTS)* ha rebut finançament de la convocatòria de l'any 2016 de la Generalitat de Catalunya de subvencions pluriennals Eurodistricte per al desenvolupament de projectes de cooperació en l'Espai Català Transfronterer per a desenvolupar el projecte «Bones Pràctiques en Capacitació Parental per a famílies en

risc d'exclusió social a l'Espai Català Transfronterer»

El projecte iniciat l'any 2016 respon a una de les necessitats detectades en el Diagnòstic Social Transfronterer: aprofundir en el coneixement de les metodologies d'intervenció que despleguen els professionals amb les famílies en situació de risc a banda i banda de la frontera. Amb aquesta finalitat, el projecte «Bones Pràctiques en Capacitació Parental per a famílies en risc d'exclusió social a l'Espai Català Transfronterer», ha posat en marxa un procés de treball entre equips professionals de les dues vessants de la frontera especialitzats en l'atenció dels infants i les famílies, per fer créixer el coneixement sobre les estratègies d'intervenció i acompanyament orientades a facilitar una major capacitació parental en aquestes famílies.

Durant l'any 2016 s'han posat en funcionament les primeres fases de treball del projecte, que han permès desenvolupar les diferents accions previstes l'any 2017.

10. Síntesi dades més rellevants 2016

Àrea de benestar	<ul style="list-style-type: none"> • Pressupost: 4.386.429 € (27% del pressupost del Consell Comarcal) • 46,47 € de despesa corrent del pressupost de l'Àrea per habitant • Personal: 82 professionals (85% dones)
Comarca Alt Empordà	<ul style="list-style-type: none"> • 140.118 habitants (creixement 25% període 2004-2015) • 25,4% població origen estranger • 18% població major de 65 anys • 15,4% taxa d'atur (Homes 13,7%-Dones 17,5%) • 81% atur en sector serveis i construcció
Atenció Social Bàsica	<ul style="list-style-type: none"> • 9 serveis bàsics d'atenció social (SBAS) a la comarca • 11,9% població de la comarca atesa (11.206 persones) 57% dones i 43% homes • 15.152 entrevistes (9,4% entrevistes a domicili) • 25% població atesa és menor d'edat • 25% població atesa és major de 65 anys • SBAS amb proporció de població més vulnerable: Roses, Castelló d'Empúries, Sant Pere Pescador i Vilafant. • 665 expedients RMI actius. 1.779 persones beneficiàries. • 4.662 persones beneficiàries de prestacions econòmiques per urgències socials • 3.618 persones ateses per dispositius de distribució d'aliments (CDA i altres) a la comarca.
Atenció a la Infància, Adolescència i Famílies	<ul style="list-style-type: none"> • 269 menors atesos (58% del casos en els municipis de Figueres, Roses i l'Escala; 42% de la resta de la comarca) • 51 casos atesos pel SIFE • Espai de Formació per a Famílies: 8 adults/es participant (100% dones) • CRAE l'Albera: 19 menors atesos • GENNEP: 43 menors atesos • Serveis socioeducatius de prevenció diürna: 82 menors atesos • SMEASA: 14 processos educatius amb joves i famílies • Motxilla pedagògica: 58 activitats ofertes; 53 activitats sol·licitades; 1.300 alumnes participants • Atenció psicològica àmbit familiar: 54 persones ateses
Atenció a la Diversitat (Pla de	<ul style="list-style-type: none"> • 939 persones ateses • 153 demandes ateses en oficina d'assessorament especialitzat en àmbit jurídic

Ciutadania i Immigració)	<ul style="list-style-type: none"> • 96 consultes de professionals • 336 mediacions
Atenció a les dones	<ul style="list-style-type: none"> • 146 dones ateses pel SIAD • 8 reben assessorament legal sobre violència de gènere • 89 dones ateses pel Servei d'Atenció Psicològica • 81 dones ateses pel Servei de Resposta Urgent
Promoció autonomia i atenció dependència	<ul style="list-style-type: none"> • 10% de persones majors de 65 anys tenen un PIA actiu • 200 sol·licituds de valoració de dependència • 366 persones ateses pel Servei d'Ajuda a Domicili (SAD social i dependència) • 976 llars de la comarca ateses pel servei de teleassistència domiciliària • 221 persones ateses pel Servei d'Ajudes Tècniques a Domicili • 173 famílies ateses pel Servei d'atenció a domicili a persones amb dependència ia suport als cuidadors • 79 persones participen en grups de suport a persones cuidadores i participants • 905 persones participen en tallers de memòria i gimnàstica en 38 municipis
Espais de treball en xarxa	<ul style="list-style-type: none"> • Seguiment i execució de les accions del Pla d'Inclusió i Cohesió Social de l'Alt Empordà • Reunions periòdiques de la Comissió de Seguiment i elaboració del segon Informe anual de seguiment de l'execució del Pla. • Dinamització del web: www.inclusioalttemporda.cat i les xarxes socials de l'Àrea. • Execució del projecte guanyador de l'edició 2016 del Concurs de Projectes d'Inclusió Social Alt Empordà: Grans Experts de Càritas Diocesana de Girona. • Desplegament del projecte +60 Alt Empordà. Propostes per a un envelliment actiu en 7 municipis de la comarca. • Taula per a la Inclusió i la Cohesió Social de l'Alt Empordà: implementació accions del Pla previstes; elaboració informe social de la comarca elaborat amb les entitats socials; Organització de la jornada de formació sobre gestió d'equips i voluntariat (110 persones assistents); • Participació en els diversos espais de treball en xarxa de la comarca • Col·laboració amb la Universitat de Girona per l'acollida d'alumnes en pràctiques de Treball Social, Educació Social i Pedagogia • Col·laboració amb l'IES Ramon Muntaner per l'acollida d'alumnes en pràctiques del Cicle Formatiu d'Integració Social. • Col·laboració amb l'Ajuntament de Figueres, Càritas Alt Empordà Interior, Càritas Diocesana de Girona i Creu Roja Figueres en la realització del projecte Centre de Distribució d'Aliments. • Col·laboració en l'anàlisi de l'oferta formativa actual pels Serveis Socials impulsat des de la Universitat de Vic i amb el suport del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya per tal de construir propostes que millorin l'oferta en aquests temes de la Universitat de Vic.
Participació en projectes europeus	<ul style="list-style-type: none"> • Participació en el projecte Prospectiva transfronterera sanitària i social (PROSPECTSASO) • Elaboració i publicació del «Diagnòstic social transfronterer» en col·laboració amb l'IRTS-LR de Perpinyà. • Impuls i participació en el microprojecte transfronterer «Bones Pràctiques en Capacitació Parental per a famílies en risc d'exclusió social a l'Espai Català Transfronterer»